

UDHËZIM
Nr. 2, datë 30.1.2006

PËR PROCEDURAT TATIMORE

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të nenit 74 të ligjit nr. 8560, date 22. 12. 1999 “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar Ministri i Financave,

UDHËZON:

1. ADMINISTRATA TATIMORE

Përbërja e administratës tatimore

Administrata tatimore është i vetmi autoritet që administron tatimet dhe taksat në Republikën e Shqipërisë. Administrata tatimore përbëhet nga :

- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve
- Degët e tatimeve
- Zyrat tatimore të pushtetit vendor
- Komisioni i Apelimit të Tatimeve.

Asnjë autoritet tjetër nuk mund të administrojë tatime dhe taksa. Zyrat tatimore të pushtetit vendor administrojnë tatime e taksa për aq sa i lejon legjislacioni tatimor. Agjentët tatimor kryejnë veprime lidhur me mbledhjen dhe transferimin e tatimeve dhe taksave në përputhje me dispozitat e legjislacionit tatimor.

Detyrat e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe degët e saj kryejnë detyrat e përcaktuara në nenet 17 e 18 të ligjit. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve propozon shtrirjen territoriale dhe statusin e degëve të saj.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve kryen detyrat e mëposhtme:

Organizon dhe drejton veprimtarinë e të gjithë administratës tatimore për të siguruar mbledhjen e detyrimeve tatimore me karakter kombëtar

Përgatit udhëzime dhe rregullore në zbatim të legjislacionit tatimor.

Lidh aktmarrëveshje me shoqatat e specializuara të biznesit, për të përcaktuar, kur e shih të nevojshme, vlerën orientuese të tatueshme.

Nxjerr rregulla të përgjithshme administrative që sqarojnë pozicionin zyrtar të administratës tatimore lidhur me zbatimin e legjislacionit tatimor. Këto rregulla të përgjithshme janë të detyrueshme të zbatohen si për administratën tatimore, ashtu dhe për tatimpaguesit. Përfundim bëhet vetëm në rastin kur gjykata vendos se ai bie në kundërshtim me ligjin. Rregullat e përgjithshme administrative janë të detyrueshme të zbatohen vetëm pasi ato të jenë botuar në Buletinin Tatimor. Buletini Tatimor përgatitet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve sa herë është e nevojshme dhe bëhet i disponueshëm për tatimpaguesit në të gjithë degët e tatimeve. Buletini Tatimor ka efekte menjëherë pas botimit.

Siguron një zbatim uniform të ligjeve dhe të rregulloreve që kanë të bëjnë me tatimet.

Përgatit udhëzime, metodika, shpjegime dhe opinione për edukimin e tatimpaguesve për zbatimin e legjislacionit tatimor.

Përgatit projektprogramin e të ardhurave tatimore për vitin pasardhës.

Koordinon veprimtarinë e degëve të tatimeve.

Mbledh sistematikisht të dhëna, mbikqyr tatimet dhe taksat kombëtare dhe ato vendore si dhe përgatit raporte e analiza që kanë të bëjnë me mbledhjen e të ardhurave tatimore.

Siguron bashkëpunimin e institucioneve të specializuara të kontabilitetit për sa ato janë të lidhura me zbatimin e sistemit tatimor.

Menaxhon burimet njerëzore të administratës tatimore dhe organizon trajnimin e saj.

Siguron zbatimin e dispozitave të ligjit nr. 9131 datë 08.09.2003 “Për rregullat e etikës në administratën publike, brenda Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe Degëve të saj.

Kryen të gjitha detyrat e tjera të nevojshme për administrimin e drejtë të sistemit tatimor.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë

vendi, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, përdor metodat dhe teknikat e njohura të analizës dhe të programimit financiar në nivel makroekonomik. Projektprogrami i të ardhurave tatimore paraqitet në Ministrinë e Financave brenda muajit gusht të çdo viti për vitin pasardhës. Tregues bazë të këtij programimi janë:

- ecuria e realizimit të të ardhurave tatimore në vite për çdo lloj tatimi;
- treguesit e rritjes ekonomike për vitin planifikues;
- niveli mesatar dhe ai i parashikuar i inflacionit;
- efektet e ndryshimeve në politikat fiskale;
- efektet i ndryshimeve strukturore në ekonomi;
- efektet i përmirësimeve në kapacitetin administrues të organeve tatimore.

Për përgatitjen e projektprogramit të të ardhurave tatimore për vitin pasardhës në shkallë dege, degët e tatimeve marrin për bazë:

- numrin e tatimpaguesve;
- formën juridike të tyre;
- llojin e veprimtarisë që kryejnë;
- të dhënat mbi volumin e xhiros së realizuar në periudhat e mëparshme;
- detyrimet e pagueshme sipas dispozitave të ligjeve tatimore, etj.

Degët e tatimeve paraqesin në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve projektprogramin e të ardhurave tatimore për vitin pasardhës, brenda muajit korrik të vitit korent.

Detyrat e Policisë Tatimore

Në strukturën e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të Degëve të Tatimeve funksionon Policia Tatimore. Në përbërje të saj janë:

Drejtoria e Policisë Tatimore, si pjesë përbërëse e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe në varësi të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve.

Sektorët apo Zyrat e Policisë Tatimore, si pjesë e Degëve të Tatimeve dhe në varësi të Kryetarit të Degës së Tatimeve.

Punonjësit e Policisë Tatimore gjatë kohës së kryerjes së detyrës mbajnë uniformë dhe armë. Kur për qëllime të kryerjes së detyrës, është e nevojshme që punonjësit e policisë tatimore të jenë pa uniformë, aty ku do të ushtrojnë kompetencat e tyre ata janë të detyruar të paraqesin dokumentin e identifikimit të lëshuar me firmën e Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve si dhe autorizimin përkatës për kryerjen e kontrollit. Pajisja me armë e punonjësve të policisë tatimore bëhet nga Ministria e Rendit Publik, sipas kërkesës me shkrim të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve. Arma përdoret në përputhje me dispozitat ligjore për armët. Çdo mjet i policisë tatimore duhet të ketë mbishkrimin “POLICIA TATIMORE”, duke pasur të instaluar edhe sinjalet e nevojshme për automjetet e policisë, sipas përcaktimeve të Kodit Rrugor.

Funksionet e Policisë Tatimore lidhen me qarkullimin e mallrave dhe ato ushtrohen në treg, në vendet e magazinimit, në rrugë dhe vende të tjera ku kryhen transaksione dhe shkëmbime mallrash.

Drejtoria e Policisë Tatimore ka këto detyra:

- Kontrollon dhe ndjek veprimtarinë e sektorëve apo zyrave të policisë tatimore në Degët e Tatimeve;
- Përgatit rregulloret e funksionimit dhe manualët e punës për policinë tatimore në degët e tatimeve, të cilat miratohen nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve;
- Bashkëpunon me drejtoritë e tjera të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve;
- Bashkëpunon me organe të tjera të administratës shtetërore dhe të enteve publike, në zbatim të marrëveshjeve të lidhura ndërmjet tyre dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.
- Propozon procedurat e operimit në terren të punonjësve të Policisë Tatimore të cilat miratohen me rregullore të veçantë të miratuar nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.
- Propozon mënyrat e ushtrimit të kontrolleve dhe mënyrat e evidentimit të raportimit të rezultateve të tyre të cilat miratohen me rregullore të Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve.
- Analizon periodikisht punën e policisë tatimore në shkallë vendi.
- Ushtron kontrolle me forca të përqendruara në zona biznesi në juridiksionin e degëve të tatimeve.
- Bën vlerësimin e punës së përgjegjës të sektorit dhe të punonjësve të tjera të policisë tatimore gjatë kontrolleve periodike.
- Organizon, kur është e nevojshme, bashkëpunimin me institucionet e tjera si Policinë e

Shtetit, Policinë Pyjore, etj., sipas akteve ligjore në fuqi.

- Organizon trajnimin dhe testimin profesional të punonjësve të policisë tatimore.

Drejtori Policisë Tatimore varet nga dhe përgjigjet para Drejtorit të Përgjithshëm të Tatimeve. Ai koordinon punën e sektorëve të policisë tatimore në degët e tatimeve.

Policia Tatimore në Degët e Tatimeve kryen këto detyra:

- Verifikon regjistrimin dhe pajisjen me certifikatë tatimore të çdo personi që kryen veprimtari ekonomike në juridiksionin e tyre, duke vendosur dhe sanksionet që parashikon legjislacioni tatimor për këtë pikë, në raste shkeljesh;

- Zbaton veprimet e masave shtrënguese për mbledhjen e tatimeve dhe kontributeve të sigurimeve shoqërore e shëndetësore, sipas Urdhrit Ekzekutiv të lëshuar nga Kryetari i Degës së Tatimeve;

- Ekzekuton sanksionet e vendosura, por të pa ekzekutuara ende, për tatime dhe kontribute të sigurimeve shoqërore e shëndetësore, sipas Urdhrit Ekzekutiv të lëshuar nga Kryetari i Degës së Tatimeve;

- Verifikon dokumentimin e lëvizjes së mallrave dhe udhëtarëve për transportin rrugor, hekurudhor, ujqor e ajror, duke vendosur dhe sanksionet që parashikon legjislacioni tatimor për këtë pikë, në raste shkeljesh;

- Verifikon zbatimin e lëshimit të faturave tatimore sipas modeleve të përcaktuara për këtë në ligjin “Për TVSH-në”, duke vendosur dhe sanksionet që parashikon legjislacioni tatimor për këtë pikë;

Verifikon zbatimin e ligjit “Për taksën vendore mbi biznesin e vogël” dhe të Kapitullit III “Tatimi i thjeshtuar mbi Fitimin” të ligjit “Për tatimin mbi të ardhurat” lidhur me :

lëshimin e kuponit tatimor të arkave regjistruese apo dëftesave tatimore;

lëshimin e faturës tatimore Model Nr. 4;

mbajtjen në njësinë e tregtimit apo shërbimit të librit të xhiros dhe librit të blerjeve;

afishimin e çmimeve të shitjes;

dokumentacionin që provon sasi të mallit gjendje.

Për çdo shkelje lidhur me pikat më sipër, punonjësit e policisë tatimore vendosin sanksionet që parashikon legjislacioni tatimor përkatës;

Verifikon përdorimin e pullave të akcizës dhe zbatimin e kërkesave të tjera në lidhje me mallrat që i nënshtrohen akcizës dhe zbaton sanksionet e vendosura për shkelje të ligjit “Për akcizat”;

Mbledh dhe raporton tek eprori informacione që kanë të bëjnë me shmangie tatimore të tatimpaguesve dhe individëve;

Ndihmon inspektorët tatimorë, kur këta të fundit e kërkojnë një gjë të tillë gjatë kryerjes së kontrolleve tatimore, duke vepruar në këto raste si forcë mbështetëse;

Bashkëpunon me policinë doganore dhe polici të tjera, sipas marrëveshjeve të bashkëpunimit që mund të lidhen midis administratës tatimore dhe pjesëve të tjera të administratës publike;

I propozon kryetarëve të degëve të tatimeve për heqjen e autorizimit të akcizës për tatimpaguesit që tregtojnë mallra akcize pa pullë fiskale.

Gjatë kryerjes së detyrës punonjësit e policisë tatimore veprojnë në grupe me jo më pak se dy punonjës.

Për rezultatet e çdo kontrolli punonjësit e policisë tatimore mbajnë, sipas rastit, proces-verbalin përkatës të gjositjes, sekuestrimit, konfiskimit apo bllokimit, sipas modelit tip me numër serial bashkëngjitur këtij udhëzimi, i cili pasi hidhet në një libër raportimi dorëzohet brenda 24 orëve në zyrën e protokollit të Degës së Tatimeve.

Pas protokollimit, proces-verbalet administrohen nga sektorët përkatës në degën e tatimeve sipas procedurave të parashikuara në manualin përkatës të punës.

Përgjegjësit e sektorëve apo zyra të policisë tatimore kanë detyrimin të raportojnë në Drejtorinë e Policisë Tatimore për problematikat që kanë rezultuar gjatë çdo muaji. Këto raporte duhet të përfshijnë:

rezultatet e planeve të punës dhe të planeve operative mujore;

zbatimin e detyrave të tjera.

informacione për rezultatet e kontrolleve të kryera, të rasteve të shkeljeve të konstatuara, të rasteve të kontrolleve pa shkelje si dhe çdo informacion tjetër të kërkuar.

Detyrat e Degëve të Tatimeve

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka degët e saj. Kryetari i degës drejton degen e tatimeve.

Ai emërohet dhe shkarkohet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve sipas dispozitave të legjislationit të Nëpunësit Civil dhe dispozitave përkatëse nënligjore. Degët e tatimeve kryejnë detyrat e mëposhtme:

- pajisin tatimpaguesit me certifikatë tatimore;
- hartojnë projektprogramin e të ardhurave tatimore;
- ndjekin dhe përgjigjen për realizimin e programit të të ardhurave tatimore;
- përpunojnë deklaratat tatimore;
- vlerësojnë dhe u njoftojnë tatimpaguesve, kur është rasti, detyrimin tatimor në përputhje me manualët e miratuara të punës;
- bëjnë ruajtjen dhe organizimin e dokumentacionit;
- kryejnë kontrollin e tatimpaguesve dhe mbledhjen e tatimeve të zbuluara;
- administrojnë borxhet tatimore;
- zbatojnë vendimet e veçanta të ekzekutive, etj.

Komisioni i Apelimit të Tatimeve

Komisioni i Apelimit të Tatimeve është pjesë e administratës tatimore, siç përcaktohet në nenin 21 të ligjit. Ai përbëhet nga 7 persona. Anëtarët e Komisionit propozohen dhe përzgjidhen në këtë mënyrë:

- Një anëtar propozohet nga Ministri i Drejtësisë,
- Një anëtar propozohet nga Ministri i Ekonomisë,
- Dy anëtarë propozohen nga Ministri i Financave, prej të cilëve një punonjës i Ministrisë së Financave dhe një punonjës i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.
- Dy anëtarë të tjerë të Komisionit përzgjidhen me propozim të Bashkimit të Dhomave të Tregtisë dhe Industrisë në konsultim me shoqatat e biznesit dhe,
- Anëtari tjetër propozohet nga shoqatat e ekonomistëve.

Emërimi i anëtarëve të Komisionit bëhet nga Ministri i Financave. Përfaqësuesi i Ministrisë së Financave është edhe Kryetar i Komisionit të Apelimit të Tatimeve, dhe ka autoritetin e mbledhjes së këtij Komisioni sa herë është e nevojshme.

Anëtarët e Komisionit të Apelimit të Tatimeve duhet të jenë me profesionin e ekonomistit dhe juristit. Në përbërje të Komisionit do të jetë edhe një sekretar. Mandati i anëtarëve të Komisionit të Apelimit të Tatimeve është dy vjeçar, me të drejtë ripropozimi dhe riemërimi. Komisioni i Apelimit të Tatimeve i merr vendimet me shumicë të thjeshtë votash. Votimi i anëtarëve të Komisionit është i hapur.

Ky komision mblidhet sa herë është e nevojshme, për shqyrtimin në afat të ankesave të tatimpaguesve. Anëtarët e Komisionit shpërblehen në bazë të rregullores së funksionimit të Komisionit të miratuar nga Ministri i Financave.

Komisioni i Apelimit të Tatimeve nuk mund të shqyrtojë një ankesë të një tatimpaguesi, nëse kjo ankesë nuk është shqyrtuar më parë në shkallën më të ulët të apelimit.

Komisioni i Apelimit të Tatimeve funksionon në bazë të rregullores së veçantë të Ministrit të Financave. Vendimet e tij janë të pavarura. Ato nuk mund të ndikohen, influencohen apo diktohen nga asnjë autoritet tjetër. Për të marrë vendimet e tij, Komisioni është i veshur me të gjithë autoritetin e nevojshëm për shqyrtimin e ankesave të tatimpaguesve, përfshirë këtu të drejtën për të bërë verifikime dhe rillogaritje të detyrimeve tatimore të përcaktuara.

Marrëdhëniet e administratës tatimore me organet e tjera shtetërore.

Në zbatim të nenit 23 të Ligjit, organet tatimore nuk mund të ngarkohen me detyrën për të vjelë detyrime të tjera me natyrë jotatimore që kanë tatimpaguesit ndaj organeve të tjera shtetërore apo për të kërkuar plotësimin e çfarëdo kushti tjetër të vendosur nga këto organe. Përfshirë këtu bëhet vetëm në rastet kur me ligj përcaktohet ndryshe, pra kur me ligj përcaktohet shprehimisht se tatimpaguesi nuk mund të pajiset me Certifikatë të Ushtrimit të Veprimtarisë pa plotësuar kushtin e caktuar.

Marrëveshjet me autoritetet e huaja tatimore

Në zbatim të nenit 24 të ligjit, të drejtën ligjore për zbatimin e Marrëveshjeve apo Konventave bilaterale dhe multilaterale, të cilat përmbajnë dispozita tatimore, e ka Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe jo degët e tatimeve. Në rastet kur tatimpaguesit paraqiten në degët e tatimeve dhe kërkojnë përjashtime apo lehtësira fiskale që lidhen me zbatimin e marrëveshjeve ndërkombëtare të përfunduara nga vendi ynë, ato duhet t'i kalohen për shqyrtim Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Ky rregull do të zbatohet për Marrëveshjet bilaterale për eliminimin e tatimeve të dyfishta dhe për parandalimin e evazionit fiskal të përfunduar nga vendi ynë, si dhe për dispozitat tatimore që mund të përmbajnë marrëveshje të tjera si ato për transportin ndërkombëtar, marrëveshjet e ndihmave, marrëveshjet e kredive, marrëveshjet koncensionare, etj. Degët e tatimeve veprojnë sipas dispozitave të marrëveshjeve ndërkombëtare, vetëm në rastin kur marrin përgjigje zyrtare me shkrim nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

2. PROCEDURAT E ADMINISTRIMIT TË TATIMEVE

2.1. Regjistrimi i tatimpaguesve

2.1.1 Për të pasur të drejtën e pajisjes me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë, të gjithë personat janë të detyruar të fitojnë të drejtën juridike për të ushtruar veprimtari, pra të marrin vendimin përkatës të gjykatës. Menjëherë pas marrjes së këtij vendimi, personi kërkon të regjistrohet në organet tatimore, pra të pajiset me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë duke plotësuar formularin e kërkesës për regjistrim, forma e të cilit është sipas modelit bashkëngjitur këtij udhëzimi.

Një person që nuk kërkon të pajiset me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë dhe ushtron në fakt veprimtari nuk është i përjashtuar nga përgjegjësia tatimore. Në këtë rast, personi, është objekt i sanksioneve në bazë të dispozitave të këtij ligji dhe të ligjeve të tjera tatimore, për ushtrim veprimtarie pa leje, në përputhje me përcaktimet e bëra në pikën 3.1.2. të këtij udhëzimi.

Për tu pajisur me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë, veprohet si më poshtë:

a. Personat juridike e fizike me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar, përveç Vendimit të Gjykatës paraqesin edhe kërkesën për regjistrim duke plotësuar formularin përkatës. Kërkesa për regjistrim, paraqitet vetëm në organin tatimor të njësisë administrative ku personi ka selinë qendrore. Tatimpaguesit e kanë Selinë Qendrore aty ku ushtrojnë tërësisht biznesin, apo pjesën më të madhe të veprimtarisë së biznesit. Nëse biznesi ushtrohet vazhdimisht në dy apo më shumë vende biznesi, atëherë, selia qendrore e tatimpaguesit është aty ku kryhet pjesa më e madhe e veprimtarisë biznesore (shërbim, tregti, etj.), pra aty ku efektivisht dhe faktikisht kryhet biznesi pavarësisht nga selia e treguar në aktin e themelimit të tatimpaguesit. Megjithatë, kur gjatë veprimtarisë biznesore fitohet një tender, merret një leje, lidhet një kontratë e ligjshme, apo fitohet e drejta për kryerjen e një veprimi të ngjashëm me to, dhe për rrjedhojë veprimtaria biznesore përkohësisht, mundet të pësojë rritje në një vend biznesi i cili nuk është deklaruar si seli qendrore, atëherë vetëm në këtë rast, tatimpaguesi nuk ka detyrim të deklarojë si seli qendrore këtë vend biznesi, në të kundërt, ky vend biznesi përbën selinë qendrore dhe duhet deklaruar si e tillë nga tatimpaguesi. Në rast se tatimpaguesi nuk deklaron, për sa më sipër brenda afatit të përcaktuar në pikën c) më poshtë, atëherë organet tatimore njoftojnë tatimpaguesin për të zhvendosur selinë vullnetarisht, në të kundërt, organeve tatimore i lind e drejta për të ndërmarrë veprime administrative për zhvendosjen e selisë.

Së bashku me kërkesën për regjistrim, këta persona duhet të paraqesin statutin, aktin e themelimit të shoqërisë dhe vërtetimin për anëtarësimin në Dhomën e Tregtisë. Ato duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në ligje të tjera. Organet tatimore nuk pajisin tatimpaguesin me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë, kur dispozitat ligjore në fuqi kërkojnë plotësimin e kushteve të tjera përpara pajisjes me këtë Certifikatë. Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor me Certifikatën përkatëse të Ushtrimit të Veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës. Regjistrimi dhe Certifikata e Ushtrimit të Veprimtarisë së tatimpaguesit është e përhershme, pra ajo merret në momentin e krijimit dhe regjistrimit për herë të parë të tatimpaguesit dhe nuk përsëritet çdo vit.

b. Personat juridikë e fizikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar tatimpagues të taksës vendore mbi biznesin e vogël, përveç Vendimit të Gjykatës dhe lejes së ushtrimit të veprimtarisë të lëshuar nga njësia përkatëse e qeverisjes vendore, paraqesin edhe kërkesën për regjistrim duke plotësuar formularin përkatës sipas modelit bashkëngjitur këtij udhëzimi. Ato duhet të plotësojnë gjithashtu dhe çdo kërkesë tjetër të përcaktuar në Ligjin “Për Taksën Vendore mbi Biznesin e Vogël”.

Personat fizikë e juridikë me qarkullim vjetor më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH, të cilët plotësojnë të gjitha kërkesat e mësipërme, regjistrohen dhe pajisen nga organi tatimor me Certifikatën përkatëse të Ushtrimit të Veprimtarisë, brenda pesë ditësh nga momenti i paraqitjes së

kërkesës për regjistrim dhe formularit përkatës nga ana e tyre. Për vitin 2005 të gjithë këto persona janë të detyruar të reregjistrohen në organin përkatës tatimor. Riregjistrimi dhe pajisja me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë bëhen brenda afatit dhe procedurave të përcaktuara në ligjin “Për Taksën Vendore mbi Biznesin e Vogël”. Duke filluar nga viti 2006, Certifikata e Ushtrimit të Veprimtarisë së tatimpaguesit është ë përhershme, dhe merret në momentin e krijimit dhe të regjistrimit për herë të parë të tatimpaguesit dhe nuk përsëritet çdo vit.

Për administrimin e kërkesave për regjistrim të tatimpaguesve hapet një regjistër i vecantë sic përcaktohet në Manualin përkatës të Regjistrimit.

c. Të gjithë tatimpaguesit, janë të detyruar t’i njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme:

- ndryshimin e emrit
- ndryshimin e adresës së selisë
- ndryshimin e adresës së filialeve, degëve apo njësive
- ndryshimin në formën juridike
- krijimin ose hapjen e filialeve, degëve apo njësive të reja
- ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

Njoftimi bëhet brenda 30 ditëve nga data në të cilën tatimpaguesi ka bërë ndryshimet e mësipërme.

d. Regjistrimi i ortakërive

Ortakëritë janë forma të veçanta të organizimit të personave që bien dakord për të kryer së bashku veprimtari të përkohshme, me qëllime fitimi. Ortakëritë nuk krijohen si persona juridikë më vete, në format e parashikuara nga ligji “Për shoqëritë tregtare”, nga “Kodi Civil” apo nga ligje të tjera të veçanta. Si të tilla, ato nuk krijohen me Vendim Gjykatë dhe as nuk regjistrohen në Gjykatë. Për këtë arsye, për regjistrimin e tyre si tatimpagues në organet tatimore, ortakëritë nuk janë të detyruara të fitojnë më parë personalitet juridik (të drejtë juridike për të ushtruar veprimtari) dhe as të detyruara të paraqesin vendimin përkatës të gjykatës në këto organe, Nga ana tjetër, ato janë të detyruara të respektojnë çdo kërkesë tjetër të përcaktuar më lart lidhur me regjistrimin në organet tatimore, si dhe çdo tatimpagues tjetër.

e. Regjistrimi i organizatave jofitimprurëse

Organizatave jofitimprurëse, fondacionet, njësitë e zbatimit të projekteve dhe organet e tjera të ngjashme që kryejnë veprimtari fetare, humanitare, bamirëse, shkencore, ose arsimore që nuk kanë për qëllim fitimin, janë të detyruar të regjistrohen në organet tatimore dhe të pajisen me certifikatë tatimore. Për t’u pajisur me certifikatë tatimore, personat e mësipërm duhet të paraqesin në organet tatimore, vendimin e gjykatës që miraton regjistrimin e tyre, aktin e themelimit, statutin, akt-marrëveshjen me Institutin e Sigurimeve Shoqërore dhe informacione të tjera, duke plotësuar “Formulari i kërkesës për regjistrim”, forma e të cilit është sipas modelit bashkangjitur këtij udhëzimi. Organet tatimore mbajnë një regjistër të veçantë për evidentimin e këtyre personave, duke i konsideruar ato për efekte fiskale si tatimpagues pasive.

Këto organizata janë të detyruara të njoftojnë organet tatimore, me anë të një deklarate, për çdo ndryshim të mëvonshëm që lidhet me emrin, adresën e selisë dhe të degëve, formën juridike, etj., siç përcaktohet në pikën “c” të pikës “2.1.1” të këtij udhëzimi.

Organizatave jofitimprurëse (OJF), fondacionet, njësitë e zbatimit të projekteve dhe organet e tjera të ngjashme që kryejnë veprimtari fetare, humanitare, bamirëse, shkencore, ose arsimore, dhe që, krahas aktivitetit të tyre me karakter fetar, humanitar, bamirës, shkencor ose edukativ kryejnë edhe aktivitete të tjera të karakterit ekonomik, janë të detyruar t’i regjistrojnë veçmas këto aktivitete në organet tatimore, njëllor si çdo tatimpagues tjetër që ushtron veprimtari ekonomike, siç përcaktohet në shkronjën “a” dhe “b” të pikës “2.1.1” të këtij udhëzimi.

Evidentimi i tatimpaguesve të paregjistruar

Për tatimpaguesit e identifikuar nga punonjësit e administratës tatimore qendrore dhe vendore, që ushtrorjnë veprimtari pa u regjistruar në administratën tatimore, krijohet dhe mbahet një regjistër shtesë, që shoqëron regjistrin bazë të tatimeve. Në këtë regjistër shënohen të dhënat e subjekteve të identifikuar nga Policia Tatimore, por të paregjistruar në administratën tatimore. Të dhënat e këtij regjistri janë si më poshtë:

- Emri i tatimpaguesit;
- Adresa e tatimpaguesit;

- Data e njoftimit ose konstatimit;
- Data e plotësimit të regjistrimit;
- NIPT-i.

2.1.2 Të gjithë tatimpaguesit regjistrohen vetëm njëherë, në momentin e fillimit të veprimtarisë ekonomike. Përfshirë, vetëm për vitin 2005, tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe/ose të tatimit të thjeshtuar mbi fitimin, reregjistrohen brenda datës 20 mars 2005, sipas procedurave të përcaktuara në pikën 2.1 të këtij Udhëzimi.

2.1.3 Tërheqja e Certifikatës së Ushtrimit të Veprimtarisë është një masë ndëshkuese e përkohshme që ndërmerret nga organi tatimor që ka lëshuar këtë certifikatë. Kjo masë merret në të gjitha rastet kur tatimpaguesi kryen shkelje të rënda siç është mospagimi i detyrimeve të prapambetura tatimore (përfshirë këtu gjobat dhe interesat eventuale), për të cilat ligjet specifike tatimore parashikojnë mbylljen e veprimtarisë dhe vetëm pasi ndaj tatimpaguesit të jenë marrë të gjitha masat e tjera paraprake administrative të parashikuara nga këto ligje. Tatimpaguesi, të cilit i është hequr përkohësisht Certifikata e Ushtrimit të Veprimtarisë, nuk ka të drejtë të ushtrojë me aktivitet. Ushtrimi i aktivitetit në këtë rast konsiderohet si aktivitet i paregjistruar (pa leje) dhe dënohet në bazë të nenit 49 të ligjit “Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”. Kur tatimpaguesi e ka rregulluar situatën që çoi në heqjen e Certifikatës së Ushtrimit të Veprimtarisë, organi tatimor bën rikthimin e saj. I gjithë ky proces evidentohet në një regjistër të veçantë ku veç të tjerave identifikohet arsyeja e tërheqjes së certifikatës, urdhri administrativ mbi të cilin mbështetet, personat ekzekutues të urdhrit, data dhe afati i mbylljes.

2.1.4 Tatimpaguesit që kanë vendosur të mbyllin veprimtarinë e tyre (të çregjistrohen), kanë të drejtë të kërkojnë të çregjistrohen nga gjykata ku kanë fituar cilësinë e personit fizik apo juridik, për të ushtruar veprimtari ekonomike, vetëm pasi të kenë paguar të gjitha detyrimet tatimore të papaguara dhe bashkë me pagesat të kenë paraqitur në sektorët e vlerësim-mbledhjes bilancin e mbylljes. Gjykata, njofton organin tatimor të rrethit përkatës për kërkesën për çregjistrim të tatimpaguesit. Organi tatimor, kur tatimpaguesi nuk ka paguar të gjitha detyrimet tatimore (përfshirë këtu dhe dënimet administrative e interesat eventuale), brenda 45 ditësh nga data e marrjes së njoftimit nga gjykata është i detyruar të verifikojë situatën tatimore dhe kur është e nevojshme të ushtrojë kontroll në vend të aktivitetit të tatimpaguesit që ka kërkuar të çregjistrohet. Kur tatimpaguesi i kontrolluar rezulton të jetë pa detyrime të papaguara, organi tatimor bën konfirmimin e statusit brenda 3 ditëve nga data e njoftimit të gjykatës. Nëse pas 45 ditësh nga data e njoftimit, organi tatimor nuk ka paraqitur ndonjë kundërshtim me shkrim, gjykata vendos për çregjistrimin e tatimpaguesit.

Kur organi tatimor paraqet kundërshtimin përkatës brenda 45 ditësh nga data e njoftimit, gjykata nuk mund të marrë vendim për çregjistrimin e tatimpaguesit. Këtë vendim ajo mund ta marrë vetëm pasi organi tatimor përkatës, ka tërhequr kundërshtimin dhe ka konfirmuar me shkrim se tatimpaguesi që kërkon mbylljen e veprimtarisë ka rregulluar situatën dhe nuk ka me detyrime tatimore të papaguara (përfshirë këtu gjobat dhe interesat eventuale).

Në qoftë se, për një tatimpagues të çregjistruar vërtetohet më vonë se ka pasur një detyrim tatimor të paguar, çregjistrimi nuk e çliron atë nga përgjegjësia për të paguar këto detyrime së bashku me penalitetet përkatëse.

2.1.5 Organet tatimore kanë të drejtë të çregjistrojnë përkohësisht çdo tatimpagues, kur provohet se ai për çfarëdo arsye, në vitin e fundit fiskal nuk ka ushtruar veprimtari. Në këtë rast, këta tatimpagues regjistrohen si pasive në një regjistër të veçantë të organeve tatimore. Mund të kalohen në të regjistruar si pasive të gjithë tatimpaguesit që gjatë vitit të mëparshëm kalendarik, nuk kanë kryer xhiro. Theksojmë se, këtu bëhet fjalë për tatimpaguesit që nuk kanë realizuar të ardhura nga veprimtaria dhe nuk kanë deklaruar për më shumë se 12 muaj rresht. Pra, para ndërmarrjes së hapit për kalimin si pasive të një tatimpaguesi, organi tatimor paraprakisht provon me sa më shumë fakte dhe dokumente mungesën e aktivitetit gjatë 12 muajve të fundit. Këto veprime paraprake janë:

- Marrja e konfirmimit me shkrim nga sektori i policisë tatimore (përgjegjësi i këtij sektori dhe inspektori i zonës përkatëse), se tatimpaguesi nga verifikimi në vendin apo adresën e deklaruar të ushtrimit të veprimtarisë, nuk është gjendur.

- Verifikimi në vend, duke mbajtur një procesverbal prej jo më pak se dy personash (një inspektor i sektorit të vlerësimit dhe mbledhjes dhe një inspektor kontrolli), i cili të vërtetojë se tatimpaguesi nuk është gjendur.

- Vërtetimi nëpërmjet një procesverbali të hartuar nga inspektori përkatës, që tatimpaguesi

gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë import në bazë të të dhënave të marra nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe të dërguara në degën e tatimeve.

- Vërtetimi nëpërmjet një procesverballi të hartuar nga inspektori përkatës, që tatimpaguesi gjatë vitit të fundit tatimor nuk ka kryer asnjë lekë xhiro nëpërmjet të dhënave që disponohen nga thesari.

- Të gjitha përpjekjet e tjera të mundshme nëpërmjet verifikimit të të dhënave të tjera, si ato të PMU-ve, të Bankës Botërore, etj.

Vetëm pasi janë ndërmarrë të gjithë hapat e mësipërm, sektori i regjistrimit, i kalon këta tatimpagues në të regjistruar si pasivë, çka do të thotë që ata nuk janë çregjistruar përfundimisht. Në këtë moment për këto tatimpagues nuk është e detyrueshme të printohen formularët e deklarimit, pasi ata nuk do të jenë më të detyruar të deklarojnë.

Pasi tatimpaguesit kalojnë në të regjistruar si pasivë, ata janë nën mbikëqyrjen e vazhdueshme të organeve tatimore. Mbikëqyrja në këtë rast nënkupton verifikimin e vazhdueshëm të të dhënave të doganës, të thesarit, të të dhënave nga kontrollet e ushtruara në subjekte të tjera, të të dhënave të financuesve të tjerë të ndryshëm, etj. Në rast se nga këto të dhëna rezulton se tatimpaguesi ka kryer aktivitet, ai kalohet në tatimpaguesit e regjistruar si aktive, dhe ndaj tij merren të gjitha masat e duhura ligjore.

Degët e tatimeve evidentojnë dhe raportojnë çdo muaj gjendjen dhe ndryshimet në numrin e tatimpaguesve të kaluar në pasive.

2.2 Përcaktimi i detyrimit tatimor

2.2.1 Detyrimet tatimore përcaktohen siç parashikohet në ligjet e veçanta tatimore. Për këtë përdoren mënyrat e njohura të përcaktuara në këto ligje, të cilat janë:

a. Vetëvlerësimi dhe vetëdeklarimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret në përgjithësi për tatimet indirekte si TVSH dhe akciza, për tatimet direkte si tatimi mbi fitimin, tatimi i thjeshtuar mbi fitimin, si dhe për një kategori të ardhurash personale, si të ardhurat nga qiratë, të ardhurat nga emfiteoza, si dhe ato nga punësimi dhe kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore. Vetëvlerësim dhe vetëdeklarim bëhet edhe për të ardhurat me burim jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë të realizuara nga një person rezident shqiptar, etj.

b. Parapagimi i detyrimit tatimor. Kjo mënyrë përdoret vetëm në rastin e parapagimit të tatimit mbi fitimin gjatë vitit ushtrimor. Llogaritja e kësteve paraprake të tatimit mbi fitimin bazohet në mënyrën e parashikuar në ligjin “Për tatimin mbi të ardhurat”, ndërsa pagesa e tyre bëhet brenda datës 15 të cdo muaji të vitit. Vlerësimi përfundimtar i detyrimit tatimor, bëhet në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore të të ardhurave të tatueshme (të fitimit dhe humbjes).

c. Mbajtja në burim. Kjo mënyrë përdoret kryesisht për tatimin mbi të ardhurat personale si: nga pagat dhe shpërblimet e tjera, për interesat bankare apo ato të përfituara nga letrat me vlerë, dividendët, huatë dhe qiratë, kalimin e pronësisë, lojërat e fatit, të ardhurat e realizuara nga diferenca ndërmjet çmimit të shitjes dhe çmimit të blerjes së kuotave ose aksioneve, ato nga e drejta e autorit dhe pronësia intelektuale etj., sipas përcaktimit në Ligjin Nr. 8438, datë 28.12.1998 “Për tatimin mbi të ardhurat”.

Organet tatimore kanë për detyrë të kontrollojnë saktësinë e përcaktimit të të gjithë detyrimeve tatimore, pavarësisht nga mënyra e vlerësimit të përdorur. Nëpërmjet kontrolleve, mund të kryhet verifikimi i saktësisë së deklarimeve tatimore për tatimin mbi fitimin, për TVSH-në dhe për të gjitha llojet e tjera të detyrimeve tatimore si dhe të ardhurat nga punësimi dhe kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore.

Nëse, nga një kontroll i ushtruar për tatimin mbi fitimin, rezulton se fitimi i deklaruar nga tatimpaguesi mbi bazën e deklaratës vjetore të të ardhurave të vitit ose viteve paraardhës nuk është i vërtetë, organet tatimore korrigjojnë jo vetëm detyrimin tatimor të vitit ose viteve paraardhëse por, mbi bazën e këtyre detyrimeve të korrigjuara, ndryshojnë edhe këstet e parapagimit të tatimit mbi fitimin për vitin korrent. Për këtë qëllim, ato respektojnë të gjithë standardet e njohura të kontrollit, duke njoftuar njëkohësisht në mënyrë zyrtare tatimpaguesin e kontrolluar.

Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur nga kontrollet e ushtruara nga organet tatimore rezulton se tatimpaguesi i kontrolluar nuk ka deklaruar dhe paguar të gjitha detyrimet tatimore. Edhe në këtë rast, organet tatimore njoftojnë zyrtarisht tatimpaguesin për vlerësimin e detyrimit të ri tatimor të bërë lidhur me të.

2.2.2 Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor të tatimpaguesve me metodat

alternative të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke improvizuar situatën reale të tyre, nëpërmjet rikarakterizimit të transaksioneve të kryera nga ana e tyre gjatë një periudhe tatimore të caktuar. Një veprim i tillë ndërmerret në rastet e mëposhtme:

a. Kur tatimpaguesi për një periudhë të caktuar tatimore nuk ka deklaruar detyrimet tatimore të tij, siç përcaktohet në ligjet specifike tatimore. Kështu, për shembull, nëse një tatimpagues nuk paraqet deklaratën mujore të TVSH-së, organi tatimor pasi ka zbatuar të gjitha procedurat paraprake të përcaktuara në ligjin nr. 7928, datë 27.04.1995 dhe në udhëzimin në zbatim të tij, ka të drejtë të bëjë llogaritjen e detyrimit tatimor nëpërmjet vlerësimit nga zyra, sipas procedurave të përcaktuara në manualin përkatës të punës. Në të njëjtën mënyrë veprohet edhe në rastet kur tatimpaguesi nuk paraqet deklaratat e tjera tatimore, si deklaratën e të ardhurave të tatueshme (bilancin e veprimtarisë ekonomiko financiare) të një viti të caktuar, deklaratën e akcizës, deklaratat e tatimit mbi të ardhurat personale për ato kategori të ardhurash për të cilat deklarimi sipas ligjit përkatës është i detyrueshëm. Në këtë rast, vlerësimi tatimor, duke përdorur metodat alternative të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, mund të bëhet direkt nga zyra, pa qenë e nevojshme kryerja e një kontrolli në vend pranë tatimpaguesit. Njoftimi për vlerësimin tatimor nga zyra i dërgohet zyrtarisht tatimpaguesit me firmën e kryetarit të degës së tatimeve.

b. Kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor, ose kur ky dokumentacion ka mangësi që nuk lejon paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore. Me një situatë të tillë kemi të bëjmë, për shembull, në rastet kur gjatë kontrollit tatimpaguesi nuk paraqet asnjë dokument për transaksionet e kryera, nuk ka mbajtur regjistrime të rregullta të cilat bëjnë të pamundur përcaktimin e detyrimit tatimor siç parashikohet në ligjin nr. 7661, datë 19.01.1993 “Për Kontabilitetin”, në ligjin nr. 7928, datë 27.04.1995 “Për TVSH”, në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998 “Për Tatimin mbi të Ardhurat” dhe në ligjin nr. 7758, datë 12.10.1993 “Për dokumentimin dhe mbajtjen e llogarive për tatimet”. Kemi të bëjmë gjithashtu me një situatë të tillë edhe në rastet kur gjatë kontrollit provohet se tatimpaguesi nuk ka paraqitur një pjesë të dokumentacionit ose të regjistrimeve si dhe kur dokumentacioni dhe regjistrimet e paraqitura janë dukshëm me të meta, të pavërteta dhe të pabesueshme. Në këto raste, inspektori apo inspektorët tatimorë që janë të ngarkuar me kryerjen e kontrollit, i propozojnë me shkrim kryetarit të degës së tatimeve që të urdhërojnë, po me shkrim, përdorimin e metodave alternative për përcaktimin e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Pra, vlerësimi tatimor, duke përdorur metodat alternative të përcaktuara në pikën “b”, të nenit 36 të ligjit, bëhet gjithmonë në kuadrin e një kontrolli në vend pranë tatimpaguesit. Në asnjë rast, ky vlerësim nuk mund të bëhet direkt nga zyra.

c. Kur, gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore rezulton se tatimpaguesit kanë manipuluar dukshëm dhe në mënyrë të qartë çmimet e shitjes së mallrave apo të shërbimeve. Mënyra e vlerësimit tatimor bazuar me metodat alternative bëhet sipas procedurave të përcaktuara në manualin përkatës të punës.

d. Kur tatimpaguesit kryejnë me lekë në dorë dhe jo me kalime në llogari, transaksione shitblerjeje që kalojnë shumën prej 300 mije lekë.

2.2.3 Në kushtet e përcaktuara në pikat “a”, “b”, “c” dhe “d” të pikës “2.2.2.” më lart, organet tatimore janë të detyruara të përdorin metodat alternative të vlerësimit tatimor, të përcaktuara në nenin 36 të ligjit, duke vepruar si më poshtë:

a. Në situatën kur tatimpaguesi nuk ka paraqitur një deklaratë tatimore për një periudhë të caktuar siç përshkruhet në pikën “a” më sipër, organet tatimore, mund të kryejnë një kontroll në vend të situatës së tatimpaguesit.

Kur kryerja e kontrollit në vend, për çfarëdo arsye, nuk është e mundur, organet tatimore bëjnë vlerësim tatimor nga zyra për periudhën përkatëse tatimore. Për të bërë këtë vlerësim, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpagues siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruar nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, etj. Kjo mënyrë e vlerësimit tatimor përdoret sidomos lidhur me detyrimet tatimore për TVSH-në. Vlerësimi tatimor nga zyra mbi bazën e këtyre të dhënave bëhet vetëm pasi ndaj tatimpaguesit janë respektuar të gjitha procedurat e përcaktuara në ligjin dhe në udhëzimin “Për TVSH-në”. Vlerësimi tatimor nga

zyra i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar. Vlerësim tatimor nga zyra mund të bëhet edhe për detyrimet tatimore për tatimin mbi fitimin, në rastet kur ushtrimi i kontrollit në vend është i pamundur jo për arsye që kanë të bëjnë me punën e organeve tatimore, por me faktin se tatimpaguesi nuk gjendet apo ai refuzon të kontrollohet. Vlerësimi tatimor nga zyra për këto raste, bëhet duke u bazuar në të dhënat e periudhave të mëparshme, kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, në numrin e të punësuarve, llojin e veprimtarisë, shpenzimet e karakterit personal-familjar, aktive që nuk janë pjesë e vetëdeklarimeve të tatimpaguesit etj. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

b. Siç përmendet në gurmën “b” më lart, kur gjatë kontrollit të kryer nga organet tatimore nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor, ose kur ky dokumentacion është me mangësi që nuk lejon paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore.

Në të gjitha këto raste, organet tatimore, në kuadrin e ushtrimit të një kontrolli tatimor, kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Një gjë e tillë mund të bëhet si ndaj tatimpaguesve me qarkullim vjetor më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH, ashtu edhe ndaj tatimpaguesve që janë të regjistruar si biznese të vogla dhe që i nënshtrohen tatimit të thjeshtuar mbi fitimin. Vlerësimi tatimor, duke përdorur metodat alternative, të përcaktuara në pikën “b”, të nenit 36 të ligjit, bëhet gjithmonë në kuadrin e një kontrolli në vend pranë tatimpaguesit dhe vetëm pasi për të, të ketë urdhëruar me shkrim kryetari i degës së tatimeve. Inspektori apo inspektorët tatimorë që janë të ngarkuar me kryerjen e kontrollit, kur konstatojnë se tatimpaguesi nuk ka mbajtur dokumentacion apo kur ky dokumentacion është me të meta serioze, i propozojnë me shkrim kryetarit të degës së tatimeve që të urdhërojë me shkrim përdorimin e metodave alternative për përcaktimin e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojnë për këtë tatimpagues siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruara nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, etj. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim. Tatimpaguesi ka të drejtë të apelojë vlerësimin tatimor sipas procedurave të parashikuara në ligj.

c. Organet tatimore bëjnë vlerësim të detyrimit tatimor me metodat alternative edhe në rastin kur, gjatë një kontrolli fiskal në vend pranë tatimpaguesit, rezulton se ai ka deformuar dukshëm e në mënyrë të qartë çmimet e shitjes së mallrave apo të shërbimeve.

Kemi të bëjmë me deformim të çmimeve të shitjes, në rastin kur tatimpaguesi për periudha të gjata kohë pretendon se shet me çmime të tilla që ndryshojnë dukshëm në ulje, pa asnjë shkak të argumentuar e të provuar, nga çmimi real i tregut. Vlerësimi tatimor duke përdorur metodat alternative të përcaktuar në pikën “c” të nenit 36 të ligjit bëhet gjithmonë në kuadrin e një kontrolli në vend pranë tatimpaguesit dhe vetëm pasi për të, të ketë urdhëruar kryetari i degës së tatimeve. Inspektori apo inspektorët tatimorë që janë ngarkuar me kryerjen e kontrollit, kur konstatojnë një gjë të tillë, i propozojnë me shkrim kryetarit të degës së tatimeve që të urdhërojë po me shkrim përdorimin e metodave alternative për përcaktimin e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Kryetari i degës së tatimeve është i detyruar të lëshojë ose jo këtë autorizim brenda 3 ditësh punë nga data e propozimit. Të gjitha propozimet e bëra dhe autorizimet e lëshuara evidentohen në përputhje me rregullat e protokollimit dhe arshivimit të brendshëm. Për të bërë vlerësimin tatimor, në këtë rast, administrata tatimore merr për bazë çmimet reale të tregut, të konstatuara për të njëjtën periudhë për mallra apo shërbime të njëjta në tatimpagues të tjerë që kryejnë veprimtari të ngjashme. Çmimet reale të tregut përllogariten në bazë të kontrolleve e sondazheve të herëpashershme të administratës tatimore pranë tatimpaguesve. Këto sondazhe apo kontrolle verifikuese në vend dhe kryehen posaçërisht për të konstatuar çmimet reale të shitjes nga ana e tatimpaguesve në momente të caktuara. Ato kryehen në mënyrë të befasishme dhe shoqërohen kurdoherë me anë të një procesverbali konstatimi. Kontrolle apo sondazhe të tilla kryehen

sidomos pranë tatimpaguesve të mëdhenj dhe për një numër të kufizuar mallrash apo shërbimesh, kryesisht të konsumit masiv. Çmimet reale të tregut, mund të sigurohen gjithashtu, edhe nëpërmjet burimeve të mundshme të informacionit, nëpërmjet shpalljeve apo afishimeve publike, reklamave etj. të cilat evidentohen rregullisht nga strukturat përkatëse në degët e tatimeve.

d. Edhe në rastin kur tatimpaguesit kryejnë me lekë në dorë dhe jo me kalime në llogari, transaksione shitblerje që kalojnë shumën 300 mijë lekë, organet tatimore kanë të drejtë të bëjnë vlerësimin e detyrimit tatimor me metoda alternative.

Vlerësimi me këto metoda me këtë rast, është kurdoherë rezultat i një kontrolli tatimor dhe në asnjë rast ai nuk bëhet nga zyra. Inspektori apo inspektorët tatimorë që janë të ngarkuar me kryerjen e kontrollit, kur konstatojnë se tatimpaguesi ka kryer me lekë në dorë transaksione që kalojnë kufirin e përcaktuar me ligj, i propozojnë me shkrim kryetarit të degës së tatimeve që të urdhërojë po me shkrim përdorimin e metodave alternative për përcaktimin e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Pra, vlerësimi tatimor, duke përdorur metodat alternative të përcaktuara në pikën “d” të ligjit, bëhet gjithmonë në kuadrin e një kontrolli në vend pranë tatimpaguesit dhe vetëm pasi për të të ketë urdhëruar kryetari i degës së tatimeve.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, për zbatimin e pikave të mësipërme, mund të lidhë akt-marrëveshje me shoqatat e specializuara të biznesit, kur një gjë e tillë është e nevojshme dhe e mundur, për të përcaktuar vlerën orientuese të tatueshme mbi bazën e të cilës bëhet përcaktimi i detyrimeve tatimore. Këto akt-marrëveshje miratohen me udhëzim të veçantë të Ministrit të Financave dhe botohen në Buletinin tatimor.

2.2.4 Tatimpaguesit që kryejnë furnizime mallrash apo shërbimesh, janë të detyruar të afishojnë çmimet e shitjes së mallit apo të shërbimit që furnizojnë, pavarësisht nga natyra e furnizimit dhe nga statusi i blerësit. Kjo dispozitë është e detyrueshme për të gjithë tatimpaguesit, si për ata që bëjnë furnizime mallrash apo shërbimesh me pakicë ashtu dhe për ata që bëjnë furnizime mallrash apo shërbimesh me shumicë, pavarësisht nga fakti nëse janë tatimpagues që i nënshtrohen dhe janë regjistruar për taksën vendore mbi biznesin e vogël apo i nënshtrohen dhe janë të regjistruar për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar. Tatimpaguesit që furnizojnë mallra apo shërbime me pakicë janë të detyruar të afishojnë në mënyrë të dukshme çmimin e çdo malli apo shërbimi që ata furnizojnë. Kurse tatimpaguesit që furnizojnë mallra apo shërbime me shumicë, në bazë të kësaj dispozite janë të detyruar të kenë të gatshme në vendin e furnizimit listën e çmimeve të mallrave apo shërbimeve që furnizojnë. Kjo liste i vihet në dispozicion administratës tatimore sa herë që kjo e fundit e kërkon një gjë e tillë. Mosplotësimi i kërkesave të mësipërme penalizohet në bazë të pikës 3.1.4 dhe 3.1.10 të këtij udhëzimi.

2.3 Pagimi i detyrimeve tatimore

2.3.1 Detyrimet tatimore paguhen në degët e bankave, në agjencitë bankare dhe në zyrat postare, organet qendrore drejtuese të të cilave kanë marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Në këto marrëveshje përcaktohet lloji i detyrimit që do të arkëtohet për llogari të organeve tatimore, vendi i arkëtimit të këtyre detyrimeve, kushtet që duhet të plotësohen dhe mënyra e dhënies së informacioneve për pagesat e arkëtuara.

2.3.2 Detyrimet tatimore paguhen sipas afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore. Në raste të veçanta, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, me kërkesën e argumentuar të tatimpaguesit, mund të lëshojë një autorizim me shkrim për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës për të gjithë detyrimet tatimore, me përjashtim të detyrimeve për TVSH-në. Zgjatja e afatit të pagesës nuk mund të jetë më shumë se 30 ditë nga afati i përcaktuar në ligjet e veçanta tatimore. Autorizimi për miratimin e zgjatjes së afatit të pagesës së një detyrimi tatimor për tatimpaguesit që kërkojnë një gjë e tillë jepet në rastet e mëposhtme:

a. Kur tatimpaguesi provon se nuk mund të respektojë afatin për shkaqe shëndetësore të tij ose të stafit të tij që merret me përgatitjen e deklaratës tatimore të tatimit mbi fitimin, të tatimit mbi të ardhurat personale apo të ndonjë tatimi tjetër.

b. Kur tatimpaguesi i të ardhurave personale provon se nuk mund të bëjë deklaratën e të ardhurave personale të tij për shkaqe objektive, si në rastin e kryerjes së shërbimit ushtarak.

c. Kur tatimpaguesi provon se për arsye objektive e të argumentuara nuk mund të respektojë afatet ligjore të deklarimit tatimor.

Në çdo rast, zgjatja e afatit të pagesës nuk ndërpret llogaritjen dhe pagimin e interesave. Ato

llogariten dhe paguhën duke marrë për bazë afatin në të cilin duhet të paguheshin detyrimet tatimore, siç përcaktohet në ligjet e veçanta tatimore.

Për tatimpaguesit që kërkojnë shtyrje të afatit të deklarimit dhe pagesës së një detyrimi tatimor, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve mund të kërkojë garanci. Kërkesa për garanci bëhet me shkrim dhe i dërgohet tatimpaguesit. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i të cilës është tatimpaguesi që kërkon shtyrjen e afatit të pagesës. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garant për detyrimin e tatimpaguesit. Pasi tatimpaguesi paraqet dokumentin e kësaj garancie, Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve autorizon miratimin e zgjatjes së afatit të deklarimit dhe pagesës së detyrimit tatimor.

2.3.3 Në zbatim të nenit 41 të ligjit, për shkaqe që kanë të bëjnë me gjendjen e keqe të përkohshme financiare të tatimpaguesit, ky i fundit mund të kërkojë të paguajë me këste një detyrim tatimor të papaguar. Organet tatimore për të pranuar pagesën me këste të një detyrimi tatimor, mund të kërkojnë nga tatimpaguesi paraqitjen e një garancie. Garancia jepet nga njëra prej bankave, klient i të cilës është tatimpaguesi që kërkon pagesën me këste. Në këtë rast banka që lëshon garancinë, bëhet garant për detyrimin e tatimpaguesit. Kur plotësohen kushtet e mësipërme, organet tatimore pranojnë pagesën me këste të detyrimit tatimor duke hartuar në këtë rast një marrëveshje me shkrim me tatimpaguesit. Pagesa me këste nuk mund të pranohet për një periudhë më të gjatë se 9 muaj nga momenti i hartimit të marrëveshjes. Pagesa me këste e një detyrimi tatimor, nuk ndërpret llogaritjen e interesave për të gjithë detyrimin. Pranimi i pagesës me këste të një detyrimi tatimor të papaguar, nga organet tatimore, do të thotë se gjatë periudhës për të cilën është rënë dakord për pagimin me këste, ndaj tatimpaguesit nuk mund të merren masat e vjeljes me forcë të detyrimeve tatimore të përcaktuara në nenet 45 e 46 të ligjit (nxjerrja e vendimeve ekzekutive për bllokimin e llogarive bankare, sekuestrimin e pasurisë, mbylljen e veprimtarisë, etj.). Këto masa merren vetëm pasi ka përfunduar afati për të cilin është pranuar pagesa me këste dhe kur tatimpaguesi nuk ka respektuar derdhjen e kësteve në shumën e duhur dhe në afatin e caktuar.

2.3.4 Kur një tatimpagues nuk mund të paguajë menjëherë të gjithë shumën e detyrimit, i cili përbëhet, përveç shumës së tatimit të papaguar edhe nga interesa dhe dënime administrative, pagesat e kryera llogariten në fillim për likuidimin e tatimit të papaguar, më pas të interesave dhe në fund të dënimeve administrative. Kështu për shembull në qoftë se për një tatimpagues që paguan 800 mijë lekë nga detyrimi i tij tatimor prej 1 milion lekë, i cili përbëhet nga 500 mijë lekë tatim i papaguar, 200 mijë lekë interesa dhe 300 mijë lekë dënim administrativ (gjobë), detyrimi i tij i mbetur tatimor është 200 mijë lekë dhe ky detyrim është vetëm dënim administrativ i papaguar. Në këtë rast pra tatimi i papaguar dhe interesat janë likuiduar plotësisht, kurse nga dënimet administrative janë likuiduar vetëm 100 mijë lekë.

2.3.5 Në rastet kur një tatimpagues nuk paguan shumën e plotë të detyrimit tatimor brenda afateve të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore, ai detyrohet të paguajë interesa mbi shumën e detyrimit tatimor të papaguar duke filluar nga data në të cilën pagesa ka qenë e detyrueshme, deri në datën në të cilën ajo kryhet. Interesi për mospagimin e detyrimeve tatimore brenda afateve të përcaktuara, llogaritet 2 për qind për muajin e parë apo një pjesë të tij dhe 1 për qind për muajt pasardhës ose pjesë të tyre. Për mospagimin në kohë të parapagimeve të tatimit mbi fitimin, nuk zbatohen interesa për pagesë të vonuar. Për këtë tatim, interesat zbatohen për mospagimin në kohë të detyrimeve që rezultojnë në momentin e paraqitjes së deklaratës vjetore dhe të rillogaritjes përfundimtare të tatimit mbi fitimin. Për detyrimet tatimore të papaguara, para datës së hyrjes në fuqi të ndryshimeve të bëra me ligjin nr. 9333, datë 06.12.2004 “Për Procedurat Tatimore”, zbatohen normat e vjetra të interesit, për çdo muaj vonesë apo pjesë të tij që i përket periudhës para datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji. Për çdo muaj vonesë që i përket periudhës pas hyrjes në fuqi të ligjit zbatohen normat e reja të interesit.

Në çdo rast interesat konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Interesat mbledhen duke respektuar të gjitha procedurat e mbledhjes së tatimeve të papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Për detyrimet e papaguara në afat që lidhen me taksën vendore mbi biznesin e vogël dhe ato që lidhen me tatimin e thjeshtuar mbi fitimin, nuk llogariten interesa sipas paragrafit të mësipërm por zbatohen dënime administrative (gjoba për pagesë të vonuar).

2.4 KTHIMI I TATIMEVE TË PAGUARA TEPËR

2.4.1 Kthimi i tatimeve të paguara tepër dhe rimbursimi i TVSH-së

Tatimpaguesit që plotëson kriteret sipas përcaktimeve të ligjit “Për TVSH-në”, i lind e drejta të kërkojë rimbursim. Rimbursimi i TVSH-së kryhet sipas procedurave dhe afateve të ligjit “Për TVSH-në”. Ky rimbursim dhe kthimi i tatimeve të paguara me tepër mund të bëhet sipas një prej mënyrave të mëposhtme:

- shuma e paguar më tepër mund të kalohet për llogari të pagimit të detyrimeve të tjera tatimore të papaguara të tatimpaguesit;
- shuma e paguar më tepër mund të kalohet për llogari të pagimit të detyrimeve të mëvonshme të tatimpaguesit, por vetëm me pëlqimin e tatimpaguesit;
- shuma e paguar tepër kalohet nga Dega e Tatimeve në llogarinë bankare të tatimpaguesit.

Kur shuma që ka paguar një tatimpagues pretendohet prej tij se është më e madhe se shuma e vlerësuar si detyrim për t’u paguar, ai ka të drejtën të kërkojë kthimin e shumës së tepërt. Pretendimin e tij, tatimpaguesi duhet ta paraqesë me një kërkesë me shkrim në Degën e Tatimeve ku deklarohet periodikisht. Dega e Tatimeve është e detyruar që të marrë vendim për kthimin ose jo të shumës së pretenduar si të paguar më tepër, duke e njoftuar tatimpaguesin me shkresë brenda 60 ditëve nga data që ai ka protokolluar kërkesën me shkrim. Në rast përgjigje pozitive nga Dega e Tatimeve, kthimi i shumës së paguar më tepër ekzekutohet brenda 60 ditësh nga data e paraqitjes së kërkesës me shkrim nga tatimpaguesi, siç përcaktohet në nenin 39 të ligjit.

Nëse Dega e Tatimeve nuk bën kthimin e shumës së paguar tepër në një nga format e kthimit si më sipër brenda 60 ditësh apo nuk bën rimbursimin brenda afateve të përcaktuara në ligjin “Për TVSH-në”, ajo është e detyruar të paguajë interesat në masën 2% për muajin e parë të vonesës ose pjesë të tij dhe 1% për çdo muaj apo pjesë të tij që vijon.

2.5 MBLEDHJA ME FORCË E DETYRIMEVE TATIMORE

2.5.1 Procedurat e zakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore fillojnë vetëm pasi ndaj tatimpaguesit që ka detyrime të prapambetura të papaguara, janë marrë të gjitha masat paraprake dhe janë respektuar të gjitha procedurat e njoftimit, të përcaktuara në nenin 45 dhe 46 të ligjit “Për procedurat tatimore” dhe të përcaktuara në ligjet e veçanta tatimore.

Ekzistenca e detyrimeve të papaguara mund të ketë dy arsye. Së pari, për shkak të mospagimit në kohë të detyrimeve të deklaruar si të pagueshme nga vetë tatimpaguesi dhe, së dyti, nga mospagimi në kohë i detyrimeve të rezultuara nga një rivlerësim tatimor.

Në rastin kur kemi të bëjmë me mospagim brenda 30 ditëve nga data kur duhej të ish kryer pagesa (datë e përcaktuar në ligjet e veçanta tatimore), të një detyrimi tatimor të deklaruar si të pagueshëm nga vetë tatimpaguesi, ndaj tij fillojnë procedurat e vjeljes me forcë të detyrimeve tatimore. Në këtë rast tatimpaguesi nuk mund të apelojë, pasi detyrimi i tij tatimor është vlerësuar dhe deklaruar si i pagueshëm nga vetë ai. Për këtë, dega përkatëse e tatimeve vepron si më poshtë:

Lëshon një Urdhër Bllokimi në dy kopje, në bazë të të cilit urdhërohen të gjitha bankat ku tatimpaguesi debitor mund të ketë llogaritë e tij, të bllokojnë një shumë sa detyrimi tatimor i papaguar i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Në qoftë se tatimpaguesi ka më shumë se një llogari në të njëjtën bankë, banka, mbi bazën e urdhrit të organit tatimor, bllokon llogarinë/llogaritë që kanë shumën e mjaftueshme të detyrimit të papaguar. Me marrjen e Urdhrit të mësipërm nga dega e tatimeve, banka, brenda të njëjtës ditë pune në të cilën ka marrë Urdhrin, bllokon llogarinë apo depozitën e debitorit, në masën e detyrimit të papaguar dhe lajmëron menjëherë debitorin për bllokimin. Te gjitha këto veprime ndërmerren dhe evidentohen në përputhje me procedurat dhe dokumentacionin e përcaktuar në Manualin e Menaxhimit të Borxhit.

Pas kësaj, tatimpaguesi ka të drejtë të deklarojë në degën e tatimeve numrin e llogarisë së tij likuiduese që përmban shumën e duhur. Për këtë, përveç deklaratës, ai duhet të paraqesë edhe dokumentin përkatës bankar i cili vërteton numrin e llogarisë së tij likuiduese dhe shumen përkatëse të llogarisë që duhet të jetë jo më e vogël se detyrimi i papaguar. Brenda 3 ditëve pune bankare nga data e paraqitjes së kësaj deklarate të shoqëruar me dokumentin bankar përkatës, dega e tatimeve, lëshon një urdhër për zhbllokimin e të gjitha llogarive të tjera të tatimpaguesit në bankat e tjera. Në qoftë se për çfarëdo arsye organi tatimor nuk lëshon urdhrin e mësipërm të zhbllokimit, banka bën vetë zhbllokimin e llogarive të tatimpaguesit vetëm në qoftë se kanë kaluar 20 ditë pune bankare nga data e marrjes së Urdhër Bllokimit.

Tatimpaguesi debitor ka 10 ditë pune bankare kohë nga data e marrjes nga banka të Urdhrit të Bllokimit për të bërë vullnetarisht pagesën. Datë e marrjes nga banka të Urdhër Bllokimit quhet data

kur banka konfirmon mbërritjen e tij nëpërmjet një vule bankare në të dy kopjet e lëshuara nga organi tatimor, njëra nga të cilat i jepet punonjësit të organit tatimor që e dorëzon atë. Në qoftë se tatimpaguesi debitor nuk e bën pagesën vullnetarisht, Dega e Tatimeve e Rrethit lëshon një Urdhër Ekzekutimi mbi bazën e të cilit banka menjëherë, brenda të njëjtës ditë pune vepron mbi llogarinë apo depozitën e tatimpaguesit duke ekzekutuar Urdhrin e Ekzekutimit të organit tatimor dhe duke kaluar nga llogaria apo depozita e tij në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë sa detyrimi i papaguar tatimor i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Urdhër Ekzekutimi lëshohet jo më vonë se 5 ditë pune bankare nga data e përfundimit të afatit prej 10 ditësh pune bankare të lëshimit të Urdhër Bllokimit. Në rastin kur gjendja e llogarisë bankare është më e vogël nga detyrimi tatimor i papaguar, banka kalon në llogarinë e organit tatimor të gjithë shumën gjendje në llogarinë e tatimpaguesit dhe llogaria e tatimpaguesit mbetet e bllokuar deri sa të bëhet i mundur kalimi i të gjithë shumës së kërkuar në llogarinë e organit tatimor.

Kur kemi të bëjmë me mospagimin në kohë të detyrimeve tatimore që rezultojnë nga një rivlerësim tatimor, i cili nuk është apeluar nga ana e tatimpaguesit, dega e tatimeve e rrethit përkatës vepron sipas pikës 2.5.1 më lart. Po në këtë mënyrë veprohet edhe në rastet kur tatimpaguesi apelon por apelimi i tij nuk është pranuar nga shkalla përkatëse e apelimit, për shkak se: (i) apelimi nuk është bërë brenda afatit ligjor prej 30 ditësh nga data e kryerjes se rivlerësimit tatimor, (ii) se nuk është parapaguar tatimi i përcaktuar sipas rivlerësimit (pa interesat dhe dënimet eventuale), (iii) se nuk është paraqitur garancia e nevojshme bankare para apelimit. Urdhri i Bllokimit në çdo rast do të përmbajë përveç arsyes së lëshimit të tij dhe shumës së detyrimit të papaguar, edhe faktin nëse tatimpaguesi ka apeluar apo jo, si dhe në rastin e mospranimit të apelimit edhe shkakun e këtij mospranimi.

Kur kemi të bëjmë me mospagimin në kohë të detyrimeve tatimore që rezultojnë nga një rivlerësim tatimor, i cili është apeluar nga ana e tatimpaguesit, dhe apelimi është pranuar nga shkalla e parë e apelimit, dega e tatimeve nuk mund të bllokojë llogarinë bankare të tatimpaguesit. Dega e tatimeve e rrethit përkatës mund ta bëjë një gjë të tillë vetëm pasi të ketë përfunduar procesi i apelimit dhe vendimi i shkallës së fundit të apelimit të jetë i formës së prerë në favor të administratës tatimore. Në këtë rast dega e tatimeve e rrethit përkatës vepron si më poshtë:

Lëshon një Urdhër, në bazë të të cilit urdhërohen të gjitha bankat ku tatimpaguesi debitor mund të ketë llogaritë e tij, të bllokojnë një shumë sa detyrimi tatimor i papaguar i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Në qoftë se tatimpaguesi ka më shumë se një llogari në të njëjtën bankë, banka, mbi bazën e urdhrin të organit tatimor, bllokoi llogarinë/llogaritë që kanë shumën e mjaftueshme të detyrimit të papaguar. Urdhër Bllokimi i mësipërm do të shoqërohet me vendimin e shkallës së fundit të apelimit i cili ka marrë formën e prerë dhe është në favor të administratës tatimore. Me marrjen e Urdhrin të mësipërm nga dega e tatimeve, banka, brenda të njëjtës ditë pune në të cilën ka marrë Urdhrin e Bllokimit, bllokoi llogarinë apo depozitën e debitorit, në masën e detyrimit të papaguar dhe lajmëron menjëherë debitorin për bllokimin.

Pas kësaj, tatimpaguesi ka të drejtë të deklarojë në degën e tatimeve numrin e llogarisë së tij likuiduese që përmban shumën e duhur. Për këtë, përveç deklaratës, ai duhet të paraqesë edhe dokumentin përkatës bankar i cili vërteton numrin e llogarisë së tij likuiduese dhe shumën përkatëse të llogarisë që duhet të jetë jo më e vogël se detyrimi i papaguar. Brenda 3 ditëve pune bankare nga data e paraqitjes së kësaj deklarate të shoqëruar me dokumentin bankar përkatës, dega e tatimeve, lëshon një urdher për zhbllokimin e të gjitha llogarive të tjera të tatimpaguesit në bankat e tjera.

Tatimpaguesi debitor ka 10 ditë pune bankare kohë nga data e marrjes së Urdhrin të Bllokimit për të bërë vullnetarisht pagesën. Në të kundërt (kur tatimpaguesi debitor pra nuk e bën një gjë të tillë), Dega e Tatimeve e Rrethit lëshon një Urdhër Ekzekutimi mbi bazën e të cilit banka menjëherë brenda të njëjtës ditë pune vepron mbi llogarinë apo depozitën e tatimpaguesit duke ekzekutuar Urdhrin e Ekzekutimit të organit tatimor dhe duke kaluar nga llogaria apo depozita e tij në llogarinë e organit tatimor përkatës një shumë sa detyrimi i papaguar tatimor i tatimpaguesit ose të gjithë gjendjen e llogarisë bankare, kur ajo është më e vogël se detyrimi tatimor i papaguar. Urdhër Ekzekutimi lëshohet jo më vonë se 5 ditë pune bankare nga data e përfundimit të afatit prej 10 ditësh pune bankare të lëshimit të Urdhër Bllokimit. Në rastin kur gjendja e llogarisë bankare është më e vogël nga detyrimi tatimor i papaguar, banka kalon në llogarinë e organit tatimor të gjithë shumën gjendje në llogarinë e tatimpaguesit dhe llogaria e tatimpaguesit mbetet e bllokuar deri sa të bëhet i mundur kalimi i të gjithë

shumës së kërkuar në llogarinë e organit tatimor.

2.5.2 Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve tatimore të papaguara, fillojnë vetëm pasi më parë janë ndërmarrë të gjitha veprimet e përcaktuara në nenin 45 të ligjit "Për Procedurat Tatimore" dhe në pikën 2.5.1, të këtij Udhëzimi. Pra, zbatimi i nenit 46 të ligjit të procedurave tatimore "Procedurat e jashtëzakonshme të mbledhjes me forcë të detyrimeve", ndërmerret për tatimpaguesit me detyrime tatimore të papaguara, ndaj të cilëve nuk është bërë e mundur mbledhja e detyrimeve nëpërmjet vendimit ekzekutiv të nxjerrë për bankat nga kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës.

Për zbatimin e nenit 46 të ligjit, organet tatimore, aplikojnë procedurat e jashtëzakonshme për mbledhjen me forcë të detyrimeve duke vepruar si më poshtë:

a. Kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të papaguara, mund të nxjerrë një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet mbyllja e mjediseve ku tatimpaguesi me detyrime të papaguara ushtron veprimtarinë e tij ekonomike. Mbyllja e mjediseve të veprimtarisë bëhet nga punonjësit e Policisë Tatimore dhe vazhdon derisa tatimpaguesi të ketë paguar detyrimet e tij tatimore të papaguara por jo më shumë se 30 ditë. Për detyrimet e papaguara për TVSH, vendimi ekzekutiv për mbylljen e mjediseve të veprimtarisë nxirret nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve në bazë të propozimit të kryetarit të degës përkatëse të tatimeve.

b. Në qoftë se edhe pas 30 ditësh nga mbyllja e mjediseve të veprimtarisë, tatimpaguesi nuk ka paguar detyrimin e tij tatimor, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, për të gjitha llojet e detyrimeve tatimore të papaguara, mund të nxjerrë një vendim ekzekutiv, në bazë të të cilit urdhërohet sekuestrimi i pasurive të biznesit të tatimpaguesit. Shuma e pasurive që urdhërohet të sekuestrohen sipas vendimit ekzekutiv të mësipërm nuk mund të jetë më e madhe se shuma nëpërmjet të cilës sigurohet pagimi i detyrimit tatimor të papaguar nga tatimpaguesi. Vendimi ekzekutiv zbatohet nga Policia Tatimore. Kur zbatohet masa e sekuestrit, fillimisht sekuestrohen pasuritë e luajtshme të biznesit të tatimpaguesit me detyrime të papaguara tatimore dhe kur është e nevojshme kalohet në sekuestrimin e pasurive të paluajtshme të biznesit të tij. Pasuritë e sekuestruara, kalojnë në favor të shtetit dhe llogariten të konfiskuara brenda 30 ditësh nga nxjerrja e vendimit ekzekutiv të sekuestrimit. Ato shiten sipas akteve normative në fuqi. Të ardhurat e arkëtuara nga shitja e tyre pasi zbriten shpenzimet e ruajtjes dhe të shitjes, përdoren për likuidimin e detyrimit tatimor të papaguar. Pjesa e të ardhurave që mund të mbetet mbas likuidimit të të gjithë detyrimit tatimor të papaguar, i kthehet tatimpaguesit.

c. Në qoftë se edhe pas nxjerrjes së vendimit ekzekutiv për sekuestrimin e pasurive të tatimpaguesit, për arsye të ndryshme nuk arrihet të paguhet detyrimi tatimor i tatimpaguesit, atëherë ndaj këtij të fundit bëhet denoncim në organet e Prokurorisë, në bazë të nenit 181 të Kodit Penal.

d. Kur tatimpaguesi nuk mund të paguajë detyrimet e tij tatimore të papaguara, organi tatimor ku është i regjistruar tatimpaguesi, kërkon fillimin e procedurave të falimentimit, si kreditor i interesuar, në mbështetje të ligjit nr. 8901, date 23.05.2002 "Për falimentimin".

3. MASAT NDËSHKUESE

3.1 Dënime administrative

3.1.1 Në zbatim të nenit 47 të ligjit, për shkeljen e dispozitave të legjislacionit tatimor jepen dënime administrative (gjoba). Dënime administrative jepen në përputhje me përcaktimet e bëra në ligjet e veçanta tatimore dhe në nenet 49 deri në 53 të ligjit "Për Procedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë".

Në çdo rast dënime administrative (gjobat) konsiderohen pjesë e pandarë e detyrimit tatimor të tatimpaguesit. Ato mbledhen duke respektuar të gjitha procedurat sipas të cilave mbledhen edhe tatimet e papaguara dhe derdhen në llogarinë përkatëse të të ardhurave tatimore.

Në rastet kur tatimpaguesi kryen më shumë se një shkelje, jepen dënime administrative (gjoba) të veçanta për secilën shkelje.

Rregullat e administrimit të sanksioneve të vendosura dhe mënyra e kontabilizimit të tyre nga sektorët përkatës në degën e tatimeve përcaktohen në manualin përkatës.

Degët e tatimeve paraqesin çdo tremujor në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve, evidencën e sanksioneve të vendosura, siç përcaktohet në Manualin e Kontrollit.

3.1.2 Dënime për shkeljet lidhur me regjistrimin

Në zbatim të pikës 1.a. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesi konsiderohet i papajisur me Certifikatë (i paregjistruar) në këto raste:

a. Kur tatimpaguesit me qarkullim më të madh se kufiri i regjistrimit për TVSH, nuk janë të pajisur me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë dhe njëkohësisht me Certifikatën e NIPT, ndaj tyre merret fillimisht masa e mbylljes së veprimtarisë për 15 ditë kalendarike. Në qoftë se tatimpaguesi brenda afatit 15 ditor regjistrohet në organin tatimor, ndaj tij nuk vendoset masa e gjobës. Në të kundërt, kur tatimpaguesi nuk regjistrohet edhe pas kalimit të afatit prej 15 ditësh mbylljeje, ndaj tij merret masa e gjobës prej 75 mijë lekë. Të papajisur me Certifikatë (të paregjistruar) konsiderohen edhe çdo filial, degë apo njësi e një tatimpaguesi që nuk është pajisur me Certifikatën sekondare të NIPT. Në të gjitha këto raste tatimpaguesit dënohen me gjobë 50 mijë lekë.

b. Kur tatimpaguesit me qarkullim më të vogël se kufiri i regjistrimit për TVSH-në (tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin) nuk janë pajisur me Certifikatën e Ushtrimit të Veprimtarisë për vitin përkatës ushtrimor dhe për çdo njësi në të cilën tatimpaguesit ushtron veprimtari, merret fillimisht masa e mbylljes së aktivitetit për 15 ditë kalendarike. Në qoftë se tatimpaguesi brenda 15 ditëve regjistrohet në organin tatimor, ndaj tij nuk vendoset masa e gjobës. Në të kundërt, kur tatimpaguesi nuk regjistrohet edhe pas kalimit të afatit prej 15 ditësh mbylljeje, ndaj tij merret masa e gjobës prej 35 mijë lekë. Shkeljet e tjera lidhur me regjistrimin dënohen sipas ligjit “Për taksën vendore mbi biznesin e vogël dhe ligjit “Për Tatimin mbi të Ardhurat”, kapitulli “Tatimi i thjeshtuar mbi fitimin”.

c. Në zbatim të pikës 1.b. të nenit 49 të ligjit, tatimpaguesit kryejnë shkelje nëse nuk u njoftojnë organeve tatimore ndryshimet e mëposhtme :

- ndryshimin e emrit,
- ndryshimin e adresës së selisë dhe të filialeve, degëve apo njërive,
- ndryshimin në formën juridike,
- krijimin ose hapjen e filialeve, degëve apo njërive të reja,
- ndryshimet në llojin e veprimtarisë ekonomike.

Për mosnjoftimin e ndryshimeve të mësipërme të gjithë tatimpaguesit e regjistruar për TVSH dënohen me gjobë 35 mijë lekë kurse të gjithë tatimpaguesit e tjerë dënohen sipas ligjit “Për taksën vendore mbi biznesin e vogël” dhe ligjit “Për Tatimin mbi të Ardhurat”, kapitulli “Tatimi i thjeshtuar mbi fitimin”.

Kur edhe pas vendosjes së gjobave të mësipërme, tatimpaguesit vazhdojnë të ushtrojnë veprimtari pa u pajisur me Certifikatë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës nxjerr një Vendim Ekzekutiv në bazë të të cilit urdhërohet vendosja e sekuestros mbi pasuritë e biznesit të tatimpaguesit dhe mbyllja e aktivitetit të tij. Ky Vendim Ekzekutiv ekzekutohet nga punonjësit e Policisë Tatimore.

3.1.3 Dënimet për agjentët tatimorë

Mosllogaritja, mosmbajtja dhe mostransferimi në buxhet në mënyrë korrekte dhe në kohën e duhur të tatimeve të mbajtura në burim si dhe mostransferimi në buxhet i taksave të arkëtuara, përbën shkelje dhe agjentët tatimorë në këtë rast detyrohen të paguajnë përveç detyrimit tatimor edhe një gjobë të barabartë me këtë detyrim.

Mosmbajtja e regjistrimeve për pagesat e bëra për çdo tatimpagues të veçantë si dhe për tatimet e taksat e mbajtura për këto pagesa, të cilat janë transferuar në buxhet, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë herën e parë me 10 mijë lekë dhe në rast përsëritjeje me 50 mijë lekë.

Në zbatim të nenit 50 të Ligjit, agjentët tatimorë të ngarkuar me mbledhjen e tatimeve dhe taksave, janë të detyruar t’u japin në çdo kohë organeve tatimore, të dhëna për tatimet dhe taksat e transferuara në buxhet. Ato janë të detyruar gjithashtu të bëjnë çdo muaj akt-rakordime për tatimet dhe taksat e mbledhura.

Mosdhënia e dokumentacionit të kërkuar nga organet tatimore për kontrollin e saktësisë së llogaritjeve, të mbajtjes në burim dhe të pagimit të tatimeve e taksave, përbën shkelje dhe dënohet me gjobë në masën 50 mijë lekë.

3.1.4 Dënimet për mosdhënie informacioni

Në zbatim të neneve 51 e 65 të ligjit, një tatimpagues i cili gjatë kontrollit të organeve tatimore nuk jep të gjitha informacionet e kërkuara, dokumentet, regjistrimet, etj., kryen shkelje e cila dënohet me gjobë 100 mijë lekë.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 66 janë të detyruar të japin në

mënyrë automatike (pa kërkesë) informacione të ndryshme për organet tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me gjobë 200 mijë lekë. Të detyruar për të dhënë informacione në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore janë sistemi gjyqësor, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, Zyrat e Regjistrimit të Pasurive si dhe të gjithë punëdhënësit.

Në zbatim të nenit 51 të ligjit, personat të cilët në bazë të nenit 67 janë të detyruar të japin informacione përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore dhe nuk e bëjnë një gjë të tillë, dënohen me gjobë 200 mijë lekë. Të detyruar për të dhënë informacione si më lartë janë :

- shoqëritë e sigurimeve,
- shoqëritë tregtare,
- bankat dhe institucionet financiare,
- fondet e investimeve,
- agjentet e pasurive të paluajtshme,
- personat e përfshirë në transaksione shitblerjesh,
- institucionet dhe personat juridikë vendas apo të huaj, për pagesat ndaj personave jorezidentë.

3.1.5 Dënimet për mosdokumentim

Ruajtja, përdorimi dhe transportimi i mallrave justifikohet në çdo rast me dokumentin përkatës. Për çdo rast shitje të mallrave, tatimpaguesi shitës është i detyruar të lëshojë dokumentet përkatëse të shitjes që janë:

- Kupon tatimor në rastin kur tatimpaguesi është i pajisur me arkë regjistruese. Ky kupon i jepet klientit për çdo shitje të kryer.

- Dëftese tatimore në rastin kur tatimpaguesi nuk është pajisur me arkë regjistruese. Dëftesat tatimore përgatiten në dy kopje me letër vetëkopjuese nga të cilat njëra i jepet klientit.

- Fature e thjeshtë tatimore, e cila lëshohet vetëm nga tatimpaguesit e taksës vendore dhe tatimit të thjeshtuar mbi fitimin, të cilët shesin mallra apo shërbime për klientë të cilët nuk janë konsumatorë finalë të mallit apo shërbimit, por i kryejnë këto blerje për qëllim përpunimi apo rishitje, pra janë subjekte të regjistruar për tatimet. Tatimpaguesi duhet t'i japë klientit një faturë për çdo shitje mallrash apo shërbimesh. Fatura do të përbëhet nga dy kopje duke përdorur letër vetëkopjuese ose letër karbon, dhe tatimpaguesi i jep një kopje klientit dhe një kopje e mban vetë. Fatura duhet të jetë me numër serial, dhe numri i faturës duhet të shënohet në librin e shitjeve dhe blerjeve.

- Faturë tatimore me TVSH, e cila lëshohet nga tatimpaguesit e regjistruar me TVSH, siç përcaktohet në ligjin mbi TVSH-në dhe në udhëzimin e Ministrisë së Financave në zbatim të tij.

Kur tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin nuk përmbushin ndonjërin nga kërkesat e mësipërme, në bazë të pikës “d” të nenit 32/8 të ligjit nr. 8979, datë 12.12.2002 “Për Tatimin mbi të Ardhurat”, ata dënohen me një gjobë prej 10 000 lekësh. Nëse këta tatimpagues nuk paguajnë brenda 15 ditëve detyrimin tatimor dhe gjobën përkatëse, në bazë të pikës 4 të nenit 32/8 të ligjit të mësipërm, dega e tatimeve vendos mbylljen e veprimtarisë deri në pagimin e plotë të detyrimeve dhe të gjobave.

Kur tatimpaguesit me xhiro mbi 8 milion lekë (të regjistruar në TVSH), nuk përmbushin ndonjërin nga kërkesat e mësipërme, në bazë të nenit 52 të ligjit nr. 8560, datë 22.12.1999 “Për Procedurat Tatimore” dhe të këtij Udhëzimi, ata dënohen me një gjobë prej 50 000 lekësh.

Transportimi i mallrave justifikohet në çdo rast me dokumentin përkatës. Për çdo rast që kemi të bëjmë me shitje të mallrave, tatimpaguesi shitës është i detyruar të lëshojë faturën përkatëse të shitjes, e cila në rastin kur shitësi është tatimpagues i regjistruar në TVSH do të jetë faturë tatimore me TVSH me numër serial dhe në rastin kur shitësi është tatimpagues i tatimit të thjeshtuar mbi fitimin faturë e thjeshtë shitjeje, siç sqarohet më lart në pikën 3.1.5.

Mungesa e një nga dokumentet e mësipërm për mallrat në transport është shkelje dhe dënohet me një gjobë prej 40 mijë lekësh, si dhe me bllokimin e lejes së qarkullimit të mjetit. Leja e qarkullimit të mjetit bllokohet nga punonjësit e Policisë Tatimore, të cilët brenda 24 orëve e dorëzojnë atë te kryetari i degës së tatimeve në rreth, së bashku me aktin e konstatimit për vendosjen e gjobës. Leja e qarkullimit të mjetit i kthehet transportuesit nga kryetari i degës së tatimeve në rreth vetëm në qoftë se:

- tatimpaguesi shkelës ka paguar gjobën e vendosur, ose,
- tatimpaguesi ka apeluar në afat në degën e tatimeve masën e bllokimit të lejes së qarkullimit dhe gjobën.

Kur nuk kemi të bëjmë me shitje të mallrave, por me lëvizje të brendshme të tyre (nga magazina në magazinë ose dyqan, nga qendra e tatimpaguesit drejt filialeve apo degëve të tij), lëvizja dokumentohet me dokumentin e shoqërimit të mallit, i cili do të ketë formën dhe përmbajtjen sipas formularit bashkëngjitur këtij udhëzimi. Në rastet kur punonjësit e Policisë Tatimore dyshojnë për vërtetësinë e dokumentit të shoqërimit të mallit, ata marrin masa për të shoqëruar mallin deri në destinacionin e shënuar në dokument. Kur rezulton se tatimpaguesi në fakt mallin e kishte të destinuar për shitje (pra nuk kemi të bëjmë me shitje të brendshme), ai dënohet si më sipër.

Këtu nuk bëhet fjalë për shkeljet që kanë të bëjnë me moslëshimin e faturës së TVSH, e cila dënohet siç përcaktohet në ligjin "Për TVSH" dhe në udhëzimin për zbatimin e tij.

3.1.6 Dënimet për moslejimin e hyrjes dhe të kontrollit

Moslejimi nga tatimpaguesit i hyrjes dhe pengimi për kryerjen e kontrollit nga ana e organeve tatimore apo përpjekjet e tatimpaguesve për të ndaluar veprimin e organeve tatimore direkt apo indirekt, vetë ose nëpërmjet një personi tjetër, konsiderohen shkelje të këtij Ligji dhe dënohen :

a. Tatimpaguesit e regjistruar për TVSH dënohen me gjobë 1 milion lekë.

b. Tatimpaguesit e regjistruar për taksën vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin dënohen me gjobë 10 mijë lekë.

Në çdo rast, të drejtën e dënimit me gjobë për moslejimin e hyrjes dhe të kontrollit nga tatimpaguesit, e ka Kryetari i degës së tatimeve përkatëse.

3.1.7 Shkeljet dhe dënimet penale

Fshehja e qëllimshme e të dhënave me synimin për t'u shmangur nga pagimi i detyrimeve tatimore përbën vepër penale. Në këtë rast, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e vjeljes së detyrimeve dhe marrjen e të gjitha masave administrative. Pasi janë marrë të gjitha masat administrative për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, bën denoncimin për ndjekje penale pranë organit të Prokurorisë.

3.1.8 Shkeljet dhe dënimet për kryerjen e arkëtimeve dhe pagesave me lekë në dorë

3.1.8.1 Kryerja me lekë në dorë dhe jo nëpërmjet kalimit nga llogaria likuiduese e blerësit në llogarinë likuiduese të shitësit e transaksioneve të shitblerjes që e kalojnë vlerën 300 mijë lekë, përbën shkelje si për shitësin ashtu dhe për blerësin dhe dënohet me një gjobë sa 5 për qind e vlerës së transaksionit të kryer. Nëse këto transaksione nuk kalojnë nëpërmjet kanaleve bankare, pra nga llogaria e blerësit në llogarinë e shitësit, konsiderohet shkelje dhe dënohet me gjobë si më poshtë:

- Në rastin kur blerësi e ka paguar me lekë në dorë shitësin, megjithëse vlera e transaksionit është më shumë se 300 mijë lekë, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit si për blerësin, ashtu edhe për shitësin.

- Në rastin kur blerësi e ka likuiduar detyrimin duke paguar me mandat arkëtimi në bankë shumën e caktuar, dhe banka e ka transferuar shumën përkatëse në llogarinë likuiduese të shitësit, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit vetëm për blerësin.

3.1.8.2 Për rastet kur vlera e transaksionit (vlera e furnizimit) është më shumë se 300 mijë lekë, pavarësisht nga fakti se blerësi dhe shitësi mund të kenë rënë dakord për një plan pagesash pjesore lidhur me këtë furnizim dhe secila pjesë e saj është më e vogël se shumata e mësipërme, likuidimi i detyrimit kërkohet të bëhet nëpërmjet kalimit të mjeteve nga llogaria likuiduese e blerësit në llogarinë likuiduese të shitësit për çdo pagesë pjesore që lidhet me atë furnizim. Nëse këto transaksione pjesore nuk kalojnë nëpërmjet kanaleve bankare, pra nga llogaria e blerësit në llogarinë e shitësit, konsiderohet shkelje dhe dënohet me gjobë si më poshtë:

- Në rastin kur blerësi i ka bërë në cash pagesat pjesore për shitësin, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të vlerës së transaksionit të kryer si për blerësin, ashtu edhe për shitësin.

- Në rastin kur blerësi i ka derdhur me mandat arkëtimi në bankë pagesat pjesore, dhe banka i ka transferuar shumat përkatëse në llogarinë likuiduese të shitësit, aplikohet një gjobë e barabartë me 5 për qind të transaksionit të kryer vetëm për blerësin.

8.1.8.3 Do të konsiderohen shkelje e nenit 36/1 dhe do të aplikohen sanksionet e parashikuara në nenin 52/1, edhe ato raste kur me qëllim shmangien e likuidimit të detyrimeve nëpërmjet kanaleve bankare, shitësi dhe blerësi fraksionojnë ose ndajnë në disa fatura një furnizim apo transaksion, i cili në kushte normale të personave jo të lidhur do të realizohej si një i vetëm duke kaluar nëpërmjet llogarive bankare.

Kur konstatohet se ndarja në shumë fatura e një transaksioni është bërë me qëllim shmangien

e pagesave nëpërmjet llogarive likuiduese dhe për të përcaktuar rastet e fraksionimit apo ndarjes së një fature e cila normalisht duhet të konsiderohet si një e vetme, organet tatimore marrin në konsideratë faktorë të tillë si:

- Natyrën dhe funksionet e komponentëve dhe pjesëve përbërëse të furnizimit, të cilat janë fraksionuar në disa fatura,

- Kapacitetin e mjetit me të cilin janë transportuar furnizimet e fraksionuara (p.sh. me një mjet 25 tonësh shitësi ka bërë disa furnizime, secila me peshë 2-3 ton, duke lëshuar jo një por disa fatura me vlerë nën 1 milion lekë)

- Për rastet e pikës 3.1.8.3, punonjësit e kontrollit do të analizojnë me kujdes formën e transaksionit dhe mundësinë që ai të jetë fraksionuar me qëllim shmangien e pagesave nëpërmjet llogarive likuiduese. Për aplikimin e penaliteteve në këto raste, punonjësit e kontrollit do të marrin konfirmimin e përgjegjësit të sektorit të kontrollit (nëse ka) dhe të Kryetarit të Degës së Tatimeve.

3.1.9 Shkeljet dhe dënimet për mosafishimin e çmimeve të shitjes

Mosafishimi i çmimit të shitjes së mallrave apo shërbimeve përbën shkelje dhe dënohet me gjobë 50 mijë lekë për tatimpaguesit e regjistruar për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar dhe 10 mijë lekë për tatimpaguesit e taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpaguesit e tatimit të thjeshtuar mbi fitimin.

3.1.10 Shkeljet dhe dënimet për klientët

Kushdo që blen mallra e shërbime, është i detyruar të kërkojë dhe të pajiset me dokumentin e blerjes, që mund të jetë faturë TVSH-je, faturë e thjeshtë ose kupon tatimor (i lëshuar me arkë regjistruese).

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve individë, dënohet me gjobë me vlerë 500 lekë.

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve tatimpagues të taksës vendore mbi biznesin e vogël dhe tatimpagues të tatimit të thjeshtuar mbi fitimin, dënohet me gjobë me vlerë 20 mijë lekë.

Mospasja e një prej dokumenteve të mësipërme nga ana e blerësve tatimpagues të regjistruar në TVSH, dënohet me gjobë me vlerë 30 mijë lekë.

4. APELIMET TATIMORE

4.1 ProCedurat e apelimit tatimor

4.1.1 Të drejtën e apelimit e ka çdo tatimpagues në lidhje:

- Me çdo vlerësim tatimor, me anë të të cilit janë përcaktuar detyrimi tatimor, interesat dhe gjobat;

- Me çdo vendim të organit tatimor që ka të bëjë me pretendimin e tatimpaguesit për rimbursim apo përjashtim tatimor;

- Me çdo akt zyrtar të Degës së Tatimeve, që ka të bëjë me mënyrën e përcaktimit të detyrimit tatimor dhe me bazën ligjore të përcaktimit të këtij detyrimi si dhe ndaj çdo veprimi apo mosveprimi të Degës së Tatimeve;

- Me çdo vendim ekzekutiv të posaçëm, që ka të bëjë me të.

Apelimi bëhet me shkrim dhe në krye të shkresës jepet shënimi “Kërkesë për apelim”. Në kërkesën për apelim përcaktohen qartë :

- Të dhënat identifikuese të tatimpaguesit si emri, NIPT, dega e tatimeve ku është regjistruar, adresa (e tij ose e përfaqësuesit), numri i telefonit, etj.

- Objekti i apelimit, lloji i detyrimit/detyrimeve që apelohe dhe shuma e detyrimit/detyrimeve që apelohe.

- Arsyet, argumentet dhe baza ligjore mbi të cilën apeluasi mbështetet për të kundërshtuar vendimin e organeve tatimore.

Kërkesa për apelim shoqërohet gjithmonë me kopjen e vlerësimit tatimor apo të çdo akti zyrtar të organit tatimor që tatimpaguesi kundërshton, dokumentin me anë të të cilit vërtetohet se është parapaguar shuma e detyrimit të vendosur, pa gjobat dhe interesat përkatëse, kur rasti është i tillë si dhe çdo dokument tjetër që tatimpaguesi gjykon se është i nevojshëm për shqyrtimin e apelimit tatimor, si kopjen e aktit të kontrollit, kopjen e bilancit të veprimtarisë, etj.

Për çdo apelim tatimor, tatimpaguesi duhet të paraqesë bashkëlidhur një kopje të përcaktimit

të vlerësimit tatimor, aktin zyrtar ose vendimin e posaçëm ekzekutiv që ka të bëjë me tatimpaguesin.

Për apelimet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve tatimpaguesit duhet të paraqesin njëkohësisht në degën përkatëse të tatimeve një kopje të kërkesës për apelim (pa dokumentet shoqëruese).

Apelimi paraqitet në shkallën më të ulët të sistemit të apelimit administrativ, brenda 30 ditëve nga data e marrjes së vlerësimit tatimor ose njoftimeve të tjera zyrtare, që lidhen me apelimin.

Data e marrjes së njoftimit të vlerësimit tatimor apo njoftimeve të tjera zyrtare, konsiderohet dita e dhjetë pas dorëzimit të njoftimit në shërbimin postar. Përgjegjësia për mosmarrjen në kohë të njoftimit të dorëzuar në shërbimin postar është e tatimpaguesit i cili është i detyruar të deklarojë adresën e saktë të tij. Gjithashtu, administrata tatimore, mund të dorëzojë njoftimin e vlerësimit tatimor apo njoftimet e tjera zyrtare, dorazi. Në këtë rast, data e marrjes së njoftimit konsiderohet dita kur njoftimi i dorëzohet tatimpaguesit dhe konfirmohet nga ky i fundit. Në rastin e dorëzimit të njoftimeve dorazi, kur tatimpaguesi refuzon marrjen në dorëzim të tyre, date e marrjes së njoftim vlerësimit tatimor apo i njoftimeve të tjera zyrtare, konsiderohet data kur tatimpaguesi ka refuzuar marrjen në dorëzim të tyre.

Organet tatimore përkatëse e shqyrtojnë kërkesën për apelim të tatimpaguesit dhe i kthejnë përgjigje atij brenda 30 ditëve nga data e paraqitjes së kërkesës. Date e paraqitjes së kërkesës konsiderohet data në të cilën kërkesa për apelim është protokolluar në protokollin e organit ku bëhet apelimi. Në rast se dita e fundit e afatit 30 ditor bie në ditë pushimi, afati mbaron në ditën e parë të punës që vjen pas asaj të pushimit.

Para se të paraqitet për apelim, tatimpaguesi është i detyruar të paguajë detyrimin tatimor që apelohej (pa përfshirë interesat dhe gjokat e mundshme) ose të paraqesë garanci për shumën e detyrimit tatimor. Në rastin e garancisë, për periudhën e apelimit llogariten të gjitha interesat. Garancia jepet me para në dorë, depozita në llogari apo tituj të shkëmbyeshëm, bono dhe garanci bankare. Garancia mund të vendoset për një kohëzgjatje deri në përfundim të procedurës së apelimit tatimor, por mund të vendoset edhe për afate kohe të përcaktuara dhe të rinovohet sa herë është e nevojshme për vazhdimin e mëtejshëm të procedurës së apelimit tatimor, me kusht që të jetë e vlefshme gjatë gjithë kohëzgjatjes së apelimit dhe të mos ketë ndërprerje. Shuma e garancisë kalon në favor të organeve tatimore vetëm pasi ka përfunduar procesi i apelimit dhe vendimi i shkallës së fundit i shkallës së fundit të apelimit është i formës së prerë në favor të administratës tatimore.

4.1.2 Hierarkia e organeve të apelimit tatimor në rrugë administrative, nga shkalla më e ulët, tek shkalla më e lartë, për çdo lloj tatimi e takse është si më poshtë:

Për taksat dhe tarifatat vendore :

- a. Kryetari i Komunës ose Bashkisë;
- b. Gjykatat.

Për detyrimet kombëtare :

- a. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve;
- b. Komisioni i Apelimit të Tatimeve për të gjitha llojet e detyrimeve të administruara

nga DPT;

- c. Gjykatat

Një apelim nuk mund të shqyrtohet në një shkallë më të lartë të hierarkisë së apelimit, nëse nuk është shqyrtuar më parë në shkallën më të ulët, me përjashtim të rastit kur organi më i ulët i apelimit nuk ka kthyer përgjigjen në afat apo nuk ka kthyer fare përgjigje ndaj apelimit. Në rastin e moskthimit të përgjigjes në afat punonjësit përgjegjës të administratës tatimore përgjigjen siç përcaktohet në nenin 26 të ligjit.

4.1.3 Vetëm pas përfundimit të apelimit tatimor në rrugë administrative, tatimpaguesve iu lind e drejta të vazhdojnë apelimin në sistemin gjyqësor për çdo lloj tatimi dhe takse nacionale e vendore.

4.2 ProCedurat e shqyrtimit të apeliave tatimore

Çdo organ shqyrtues i apelimit tatimor, përfshirë dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve si shkallë e parë e apelimit tatimor, gjatë shqyrtimit të apelimit tatimor, ka të drejtën të heqë tërësisht apo pjesërisht dënimet, pavarësisht nëse detyrimi për tatimin mbetet në fuqi ose jo.

Organi i apelimit e shqyrton çështjen në themel, gjithashtu ai, nuk kufizohet vetëm në çështjet e ngritura në apelim, por ka të drejtë të njihet me të gjitha problemet tatimore. Tatimpaguesi mund të paraqitet vetë ose nëpërmjet përfaqësuesit për të shpjeguar çështjet e apeliave tatimore.

Apelimi tatimor nuk mund të tërhiqet nëse zbulohen fakte që vërtetojnë se shuma e detyrimeve të caktuara nuk është e mjaftueshme. Në çdo rast tjetër, tatimpaguesi ka të drejtë në çdo kohë të tërheqë apelimin tatimor.

Drejtoria e Përgjithshme shqyrton kërkesën për apelim të një tatimpaguesi, si dhe merr vendime mbi bazën e kontrolleve dhe përcaktimeve të mëparshme tatimore, në bazë të informacionit të caktuar dhe mbështetur në të gjitha argumentet e tatimpaguesit. Vendimi i marrë përcakton shumën e detyrimit tatimor, sipas mënyrës që organi përkatës tatimor e quan të arsyeshme. Vendimi, duhet të shoqërohet me argumentim dhe t'i dërgohet tatimpaguesit jo më vonë se 30 ditë nga data e paraqitjes së apelimit.

Për shqyrtimin e apelimeve, krijohet Drejtoria e Apelimeve Tatimore, e cila është pjesë përbërëse e strukturës organizative të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Drejtoria e Apelimeve Tatimore është e pavarur në vendimmarrje dhe ka të gjithë autoritetin e nevojshëm për të shqyrtuar apelimet që kanë të bëjnë me vlerësimet tatimore, të paraqitura nga tatimpaguesit, përfshirë të drejtën për të kryer hetime, kontrole, dhe rilogaritje të detyrimeve tatimore. Në bazë të shqyrtimit të apelimeve, ajo merr vendimin përkatës i cili duhet të jetë i argumentuar dhe duhet të merret jo më vonë se 30 ditë nga data në të cilën është paraqitur kërkesa për apelim nga tatimpaguesi.

Jo më vonë se data 10 e çdo muaji, për muajin paraardhës dhe në mënyrë progresive, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve paraqet në Ministrinë e Financave evidencën e apelimeve, e cila duhet të përmbajë numrin e apelimeve të grupuara sipas degëve të tatimeve, numrin e rasteve të shqyrtuara, dhe rezultatet pas shqyrtimit nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

Mosdërgimi brenda afatit, nga shkalla përkatëse e apelimit tatimor, i njoftimit për rezultatet e apelimit, vlerësohet si refuzim i apelimit të tatimpaguesit dhe i jep të drejtën tatimpaguesit për t'u ankuar në shkallën tjetër më të lartë pa paraqitur rezultatin e shqyrtimit të shkallës më të ulët. Komisioni i Apelit vendos mbi bazën e të gjithë të dhënave që ka, pa u kufizuar në propozimet e palëve apo në detyrimin tatimor të përcaktuar më parë. Kur Komisioni i Apelit Tatimor shqyrton një apelim dhe Dega është e mendimit se detyrimi tatimor i përcaktuar duhet të ndryshohet, të dyja palët thirren për t'u paraqitur përpara Komisionit.

Vendimet e Komisionit të Apelit të Tatimeve merren me shumicë të thjeshtë votash. vendimi i dërgohet tatimpaguesit, jo më vonë se 30 ditë nga data në të cilën është paraqitur kërkesa për apelim. Tatimpaguesi, pasi ka ndjekur të gjitha shkallët e ankimit administrativ të parashikuar në këtë ligj, ka të drejtë t'i drejtohet gjykatës.

5. DETYRIME TË ADMINISTRATËS TATIMORE NDAJ TATIMPAGUESVE

5.1 Shpërndarja pa kushte e formularëve dhe deklaratave

Degët e Tatimeve duhet t'u shpërndajnë tatimpaguesve pa asnjë kusht Formularët e Deklarimit dhe Pagesave përpara kufijve kohorë të paraqitjes së tyre nga tatimpaguesit. Fakti i mosmarrjes së Formularit/rëve të Deklarimit dhe Pagesave prej tatimpaguesit apo përfaqësuesit të tij nuk do të thotë se ai përjashtohet nga detyrimi i paraqitjes së Formularit/rëve të Deklarimit dhe Pagesave të plotësuar. Çdo tatimpagues që nuk i ka marrë Formularin/ët e Deklarimit dhe Pagesave duhet t'i kërkojë ato në Degën e Tatimeve përkatëse.

5.2 Konfirmimi i statusit të tatimpaguesit

Degët e Tatimeve, sipas kërkesës të tatimpaguesit sipas formatit tip, forma e të cilit përcaktohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, janë të detyruara të lëshojnë vërtetim për statusin tatimor të tatimpaguesit brenda 3 ditë pune nga data e kërkesës. Gjithë kërkesat ruhen në dosjen e tatimpaguesit bashkë me një kopje të vërtetimit të lëshuar.

6. KONTROLLI TATIMOR

6.1 E drejta për verifikim

Punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të verifikojnë vërtetësinë e deklarimit dhe të pagesës së detyrimeve tatimore të tatimpaguesve. Inspektorët e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve kanë të drejtë të kontrollojnë tatimpaguesit në të gjithë vendin, sipas autorizimit përkatës. Për këtë, ato kontrollojnë kontabilitetin e tatimpaguesve, duke përfshirë edhe dokumentacionin mbi të ardhurat, fitimin, kapitalin dhe marrëdhëniet financiare me të tretët. Organet tatimore mund të kontrollojnë punëdhënësin për të verifikuar nëse deklaratat dhe pagesat e kontributeve të detyrueshme janë të plota dhe të sakta. Organet tatimore kanë gjithashtu të drejtë të kontrollojnë saktësinë e të gjithë dokumenteve që kanë të bëjnë me veprimtarinë ekonomike, saktësinë e mbajtjes së regjistrimeve,

tatimet dhe kamatat përkatëse, pagesën e detyrimit tatimor, dënimet administrative dhe interesat, deklaratat periodike si edhe dokumente të tjera që kanë të bëjnë me përcaktimin e detyrimit tatimor. Për të kontrolluar vërtetësinë e deklarimit dhe pagesës së tatimit mbi fitimin, organet tatimore për efekte tatimore mund të ndryshojnë rezultatin financiar të tatimpaguesve, edhe nëse ky rezultat është i certifikuar më parë nga ekspertë kontabël. Pra, ato kanë të drejtë të nxjerrin një rezultat financiar fiskal të ndryshëm nga rezultati financiar tregtar të nxjerrë nga tatimpaguesit.

Gjatë ushtrimit të një kontrolli, organet tatimore kanë të drejtë të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi apo dokumenti tjetër të tatimpaguesit. Ato kanë të drejtë gjithashtu të kontrollojnë operacionet e çdo kompjuteri, të arkave regjistruese apo të çdo pajisjeje tjetër dhe të marrin kopje të çdo llogarie, regjistrimi apo informacioni tjetër në këto pajisje.

Kur gjate një kontrolli nuk gjendet dokumentacioni i duhur për përcaktimin e detyrimit tatimor, ose kur ky dokumentacion është me të meta të tilla serioze të cilat nuk lejojnë paraqitjen e situatës reale të tatimpaguesve dhe llogaritjen e detyrimeve të tyre tatimore, organet tatimore përdorin metodat alternative të përcaktimit të detyrimeve tatimore. Në të gjitha këto raste, organet tatimore, kanë të drejtë të rikarakterizojnë transaksionet e tatimpaguesit, duke improvizuar një situatë sa më reale të tij në mënyrë që të përcaktojnë detyrimet tatimore nëpërmjet vlerësimit tatimor i cili i jepet tatimpaguesit në përfundim të kontrollit. Për të bërë një gjë të tillë, organet tatimore gjykojnë mbi bazën e të dhënave që mund të disponojë për këtë tatimpagues siç janë për shembull të dhënat e periudhave të mëparshme tatimore, të dhënat për importet, të dhënat për transaksionet e kryera me fonde buxhetore (të marra në degët e thesarit) apo me fonde të donatorëve të ndryshëm, të dhënat e siguruar nga klientët apo furnitorët e tatimpaguesit, të dhënat për numrin e punonjësve, të dhënat për çmimet e mallrave apo shërbimeve të kryera nga tatimpagues të tjerë të ngjashëm, të dhënat për kapacitetet dhe aktivet që zotëron tatimpaguesi, etj. Vlerësimi tatimor i kryer si më sipër i dërgohet tatimpaguesit zyrtarisht dhe ky shërben njëkohësisht si njoftim detyrimi dhe kërkesë për të paguar këtë detyrim.

Pas çdo kontrolli, punonjësit e organeve tatimore duhet të paraqesin një raport me shkrim ku të përshkruhen në detaje rezultatet e kontrollit të ushtruar nga ana e tyre. Tatimpaguesi ka të drejtë të mbajë një kopje të këtij raporti, dhe të paraqesë observacionet e veta me shkrim. Në bazë të rezultateve të kontrollit, organet tatimore përgatisin njoftimin e vlerësimit tatimor. Afati brenda të cilit njoftimi i vlerësimit tatimor përgatitet dhe i njoftohet tatimpaguesit është 15 ditë nga përfundimi i kontrollit.

Kontrollet e ushtruara nga organet tatimore nuk mund të zgjasin më shumë se 30 ditë kalendarike. Në raste të veçanta, mbi bazën e kërkesës së degës së tatimeve, ku argumentohet dhe jepen arsyet e shtyrjes së afatit, Drejtori i Përgjithshëm mund të zgjasë kohëzgjatjen e kontrollit.

Kur në përfundim të një kontrolli arrihet në konkluzionin se tatimpaguesi ka fshehur me qëllim të ardhurat e tij me synimin për të mos paguar të gjitha detyrimet e tij tatimore, organet tatimore janë të detyruara të zbatojnë fillimisht të gjitha procedurat e vjeljes së detyrimeve dhe të marrin të gjitha masat ligjore administrative. Pas marrjes së këtyre masave, në zbatim të nenit 180 të Kodit Penal, për tatimpaguesin në fjalë, kryetari i degës së tatimeve të rrethit përkatës, fillon procedurën e denoncimit penal siç përcaktohet në pikën 3.1.7 të këtij udhëzimi, në organet e prokurorisë.

Për të ushtruar kontrolle punonjësit organeve tatimore paraqesin autorizimin përkatës dhe kartën e identitetit të tyre. Asnjë kontroll nuk mund të ushtrohet pa u autorizuar nga kryetari i degës së tatimeve ose Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve. Autorizimi për kontroll duhet të përcaktojë tatimpaguesin që do të kontrollohet, objektin e kontrollit, personat e autorizuar për kontroll dhe periudha që do të kontrollohet. Tatimpaguesi ka të drejtë të mos pranojë fillimin e një kontrolli kur nuk paraqitet autorizimi përkatës apo kur ky autorizim nuk përmban elementet e mësipërm.

6.2 E drejta për asistencë

Gjatë ushtrimit të kontrollit të tatimpaguesi, kur për shkak të vështirësive që paraqet ky kontroll (të cilat vijnë nga procesi teknologjik që zbaton tatimpaguesi, nga lloji specifik i veprimtarisë, etj.) është i nevojshëm mendimi i specialistit të fushës përkatëse, punonjësit e organeve tatimore kanë të drejtë të kërkojnë asistencën e eksperteve të këtyre fushave. Megjithatë, informacioni konfidencial që ka të bëjë me sekretin tregtar dhe rezultatin financiar, nuk i jepet ekspertit.

6.3 Shpërblimi për organet tatimore dhe për informatorët

Bazuar në nenin 64/1 të ligjit, pesëmbëdhjetë për qind e të ardhurave tatimore të arkëtuara dhe

të pa apeluara nga tatimpaguesit, që rrjedhin nga zbulimet e kryera nga organet tatimore, përdoren nga këto të fundit për investime të ndryshme, për shpërblimin e punonjësve, etj. Kurse 5 për qind e këtyre të ardhurave të arkëtuara dhe të pa apeluara, përdoren për shpërblimin e informatorëve të mundshëm që kanë dhënë informacionet nëpërmjet të cilave është arritur të kryhet zbulimi i të ardhurave.

7. DHËNIA E INFORMACIONIT

7.1 Dhënia automatike e informacionit

7.1.1 Për të siguruar llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore, organet tatimore përdorin çdo burim të mundshëm informacioni të vlefshëm për këtë qëllim. Personat fizikë dhe juridikë si edhe organizmat e ndryshme qeveritare janë të detyruar t'i japin organeve tatimore informacione të ndryshme për përcaktimin sa më të saktë të situatës ekonomiko-financiare të tatimpaguesit, të detyrimit të tij tatimor etj. Ato janë të detyruar t'i japin këto informacione në mënyrë elektronike, kur sistemi i mbajtjes së regjistrimeve nga ana e tyre është i informatizuar. Ato janë gjithashtu të detyruar të lejojnë organet tatimore të shqyrtojnë të gjitha dokumentet tatimore dhe çdo dokument tjetër që shërben për llogaritjen e saktë të detyrimeve tatimore.

7.1.2 Detyrohen të japin informacionet e duhura, në mënyrë automatike, pa kërkesën e organeve tatimore, të gjitha subjektet e mëposhtme:

a. Sistemi Gjyqësor, për të gjitha rastet kur tatimpaguesit pushojnë aktivitetin, shpërndahen, ose pësojnë ndryshime thelbësore brenda kuptimit të ligjit nr. 7638, datë 19.11.1992 "Për Shoqëritë Tregtare". Gjykatat njoftojnë organet tatimore për të gjitha vendimet që marrin lidhur me mbylljen e veprimtarisë, me shpërndarjen e shoqërive, si dhe me ndryshimet thelbësore që pësojnë shoqëritë (ndryshime të cilat në bazë të ligjit "Për shoqëritë tregtare", njihen me vendim gjykatë), brenda 5 ditëve nga dita e marrjes së vendimeve. Kur bëhet fjalë për detyrime tatimore të papaguara nga shoqëritë të cilat kërkojnë të çregjistrohen, gjykatat nuk mund të nxjerrin një vendim përfundimtar derisa organet tatimore të vërtetojnë se janë paguar të gjitha detyrimet tatimore. Gjykata dërgon në organet tatimore një kopje të vendimeve gjyqësore së bashku me kërkesën e tatimpaguesit.

b. Organet Doganore janë të detyruara të shënojnë në fletën e zhdoganimit të importeve dhe në fletën e doganimit të eksporteve numrin e identifikimit të tatimpaguesit sipas Certifikatës së TVSH-së, kodin fiskal të tij, vitin dhe vendin ku është regjistruar tatimpaguesi. Ato janë të detyruara të mos bëjnë veprime zhdoganimi e doganimit të mallrave kur tatimpaguesit nuk paraqesin certifikatën e regjistrimit si tatimpagues dhe certifikatën e TVSH. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, i dërgon zyrtarisht Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas përcaktimit të bërë në një Akt - Marrëveshje të lidhur midis dy Drejtorive të Përgjithshme, të dhëna analitike të tatimpaguesve që kanë kryer importe dhe eksporte gjatë muajit. Ky informacion duhet të përmbajë domosdoshmërisht të dhënat identifikuese të tatimpaguesit si emrin tregtar të tij, NIPT-in, vlerën doganore dhe detyrimet tatimore të paguara në Doganë. Të dhënat e dërguara janë të ndara për secilin tatimpagues dhe për çdo rreth.

c. Zyrat e Regjistrimit të Pasurive janë të detyruara të dërgojnë në organin tatimor të rrethit përkatës, brenda datës 10 të muajit pasardhës një listë të akteve të regjistrimit të pasurisë e cila përmban llojin e pasurisë që tjetërsohet, emrin e shitësit, tatimin e paguar (të mbajtur në burim) dhe vlefshësin përkatës të pasurisë së shitur apo të tjetërsuar. Kjo listë përmbledh si rastet e kalimit të pronësisë nëpërmjet shitjes, ashtu edhe rastet e dhurimit e të trashëgimisë.

7.2 Dhënia e informacionit me kërkesën e organeve tatimore

Gjatë një kontrolli të ushtruar te një tatimpagues, për të përcaktuar në mënyrë reale detyrimet e tij tatimore, organet tatimore mund të kenë nevojë që të disponojnë informacione të tjera shtesë për këtë tatimpagues. Në këtë rast, organet tatimore, kanë të drejtë të kërkojnë nga çdo person i tretë që ka marrëdhënie biznesi direkte apo indirekte me tatimpaguesin, që përkundrejt kërkesës me shkrim të organeve tatimore, të japin çdo informacion që u kërkohet. Të gjithë personat e tretë (përfshirë këtu edhe bankat), të përcaktuar në nenin 67 të ligjit, janë të detyruar të kthejnë përgjigje dhe të japin informacionin e kërkuar nga organet tatimore brenda 30 ditësh nga data e kërkesës me shkrim të organit tatimor. Date e kërkesës së organeve tatimore konsiderohet data në të cilën kërkesa është dorëzuar nga ana e tyre në poste apo tek personi i tretë të cilit i kërkohet informacioni (në rastin kur kërkesa dërgohet dorazi). Kur sistemi i mbajtjes së regjistrimeve është i informatizuar, të gjithë personat janë të detyruar të japin informacionet e kërkuara nga organi tatimor në mënyrë elektronike.

7.3 Buxheti i administratës tatimore

7.3.1 Buxheti i Shtetit siguron fondet e nevojshme për funksionimin e Drejtorisë së

Përgjithshme të Tatimeve dhe të degëve të saj në rrethe, nëpërmjet akordimit çdo vit në buxhetin e Drejtorisë së Përgjithshme, të shpenzimeve sipas zërave përkatës. Shpenzimet për fondin e pagave, për sigurimet shoqërore dhe shpenzimet operative përballohen në masën 100 për qind nga Buxheti i Shtetit. Nevojat për investime përballohen nga Buxheti i Shtetit dhe nga fondet që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve sipas nenit 19 të ligjit.

7.3.2 Në zbatim të nenit 19 të ligjit, Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve i lihet 1 për qind e të ardhurave tatimore të arkëtuara. Shuma që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve mund të përdoret për qëllimet e mëposhtme:

a. Jo më pak se 60 për qind e të gjithë shumës për investime të ndryshme dhe për trajnimin e punonjësve të administratës tatimore qendrore dhe të degëve të tatimeve.

b. Deri në 40 për qind e të gjithë shumës për shpërblimin e punonjësve të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve dhe të degëve të tatimeve.

Fondi që i lihet Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, krijohet në fund të çdo tremujori, mbi bazën e realizimit të të ardhurave tatimore të tremujorit. Për tremujorin e fundit të vitit, ky fond krijohet brenda muajit dhjetor në bazë të të dhënave të 11 mujorit dhe realizimit të pritshëm të muajit dhjetor. Mbas daljes së rezultateve të tremujorit përkatës dhe rakordimit të tyre me degët e thesarit e të buxhetit, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve llogarit shumën që i takon të përdorë për nevojat e saj, dhe i kërkon Drejtorisë së Thesarit e të Buxhetit në Ministrinë e Financave të urdhërojnë xhirimin e shumave në llogarinë përkatëse të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

Sistemi i stimulimit nëpërmjet shpërblimeve të punonjësve të administratës tatimore mbështetet në udhëzimin e veçantë të Ministrit të Financave.

Në zbatim të nenit 19 të ligjit, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve funksionon Këshilli i Tatimeve, që përbëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve i cili është edhe Kryetar i këtij Këshilli, nga zëvendës drejtorët e përgjithshëm, drejtori mbikëqyrës operacionale të degëve, drejtori i burimeve njerëzore dhe administratës, drejtori i financës dhe statistikës dhe drejtori i drejtorisë teknike.

Ky Këshill duhet të mbledhet sa herë administrata tatimore ka nevojë për përcaktimin e prioritetëve për investime për përmirësimin dhe modernizimin e mjediseve, për përmirësimin e kushteve të punës dhe për trajnimin e punonjësve të administratës tatimore. Mënyra e shpërndarjes sipas zërave të shpenzimeve të fondeve që i lihen Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, përcaktohet nga Këshilli i Tatimeve. Ndërsa ndarja sipas degëve të tatimeve dhe mënyra e administrimit të këtyre fondeve bëhet nga Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve.

Në zbatim të nenit 20 “Burimet njerëzore të administratës tatimore”, punonjësit e Administratës Tatimore, gëzojnë statusin e nëpunësit civil, dhe trajtohen në përputhje me rregullat dhe kriteret e përcaktuara në ligjin nr. 8549, datë 11.11.1999 “Për Statusin e Nëpunësit Civil” dhe të gjitha dispozitave nënligjore të dala në zbatim të këtij ligji. Përfshirë këtu bëjnë vetëm punonjësit e Policisë Tatimore dhe personeli ndihmës, marrëdhëniet juridike të punës të të cilëve rregullohen me kontratë individuale sipas dispozitave të Kodit të Punës.

8. ZBATIMI I UDHËZIMIT

Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohet Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve dhe degët e saj në rrethe.

9. SHFUQIZIME

Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi, udhëzimi i Ministrit të Financave nr.1, datë 18.01.2005 “Për procedurat tatimore”, shfuqizohet.

10. HYRJA NË FUQI

Ky Udhëzim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I FINANCVE
Ridvan Bode

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E TATIMEVE

PROCESVERBAL GJOBE

NR= 000001

I mbajtur sot më datë __/ __/__, nga grupi i kontrollit të Policisë Tatimore të rrethit _____ ndaj tatimpaguesit _____ me adresë _____, me kod fiskal _____, dhe me Nipt. _____ përfaqësuar nga _____ me letërnjoftim nr. _____, me aktivitet, _____ me adresë _____ të rrethit _____, ku u konstatuan shkeljet e mëposhtëme :

Në mbështetje të ligjit nr.____, datë __ / __ / _____, neni nr. _____, germa __, pika __, subjekti _____, për shkeljet e konstatuara më sipër, dënohet me gjobën në masën _____ lekë. Subjekti ka të drejtë të ankohet brenda _____ ditëve nga dita e marrjes së vendimit, ose e njoftimit, tek Drejtori i Përgjithshëm i Tatimeve, në përputhje me procedurat e ankimit të përcaktuar në ligjin nr. 8560, datë 22.12.1999 “Procedurat Tatimore”, i ndryshuar. Në qoftë se subjekti nuk bie dakord me përgjigjen brenda _____ ditëve, subjekti ka të drejtë t’i drejtohet Komisionit të Apelimit të Tatimeve. Vetëm pas kalimit të kësaj procedure, subjektit i lind e drejta t’i drejtohet Gjykatës.

Gjoba të derdhet në Degën e Bankës _____, në numrin e llogarisë _____ brenda datës __ / __ / _____/.

Për subjektin

(_____)

2. _____

3. _____

Për Policinë Tatimore

1. _____

Ministria e Financave
Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve

(NVD)

Kerkese per Regjistrim

NIPT-i

(1) Emri Tregtar

(2) Administratori

(3) Adresa

administratorit

Rruga dhe numri

Qyteti ose fshati

Rrethi

(4) Pronesia

Zgjidh kutine e duhur

Shqiptare

☐

E huaj

☐

E perbashket

☐

(5) Forma ligjore

Person fizik

☐

Kolektive

☐

Komandite

☐

Trup diplomatik

☐

sh.p.k.

☐

Ortakeri

☐

Anonime

☐

Ent publik

☐

OJF

☐

(6) Adresa kryesore

Rruga dhe numri

Qyteti ose fshati

Rrethi

Telefoni

E mail

(7) Aktiviteti

(8) Kodi ekonomik

Kjo fushe plotesohet nga inspektori i tatimeve

(9) Data e krijimit

(10)

Jam i regjistruar

per :

☐

Vetem NIPT

☐

Sigurimet Shoqerore

☐

Taksa vendore

☐

Tatim fitimi (*Ploteso fushen 12*)

☐

Sigurimet Shendetesore

per biznesin e vogel

☐

TVSH

☐

Tatimi mbi te Ardhurat Personale

(*Ploteso Shtojcen B*)

☐

Aksiza

☐

Tatim fitimi i thjeshtuar

(11) Xhiro parashikuar

(12) Tatim fitimi parashikuar

(13)
Kategoria per
efekt sigurimesh

- ☐ Punedhenes
- ☐ I vetepunesuar (I vetem)
- ☐ I vetepunesuar me punemarres
- ☐ I vetepunesuar me punemarres dhe punonjes te papaguar te familjes
- ☐ I vetepunesuar pa punemarres me punonjes te papaguar te familjes

(14)
Adresat e
tjera

Rruga	Nr	Qyteti ose Fshati	Rrethi

(15)

Shoqeria nga varet

Nipt-i

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rrethi

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(16) Deklarim

Deklaroj qe informacioni i dhene ne kete formular dhe ne formularin e bashkengjitur
Shtojca A ☐ dhe/ose Shtojca B ☐ eshte i sakte

(17) Emri,
nenshkrimi dhe data

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Per perdorim zyrtar

(18) Perjashtime
dhe lehtesi tatimore

Kodi	Tatimi	Kodi I lehtesise	Pershkrimi I lehtesise	Data fillimit	Data mbarimit

(19) Tatime te tjera
per te cilat
biznesi eshte
perjegjes

Kodi	Tatimi	Tipi I perjegjesise (0=tatimpagues,1=agjent tatimor,2=perfaqesues fiskal)

Verifikuar nga ..Emri

Nenshkrimi

Kodi

Data

NIPT-i

[illegible]

Ministria e Financave
Drejtoria e Pergjithshme e Tatimeve

(NVD)

Te perdoret
vetem per taksen
vendore per
biznesin e vogel

Detaje te aktivitetit per cdo adrese (Shtojca B)

NIPT-i

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(20) Adresa

Rruga dhe numri

Qyteti ose fshati

Rrethi

Lloji i veprimtarise se
kryer ne kete adrese,
dhe qarkullimi total
per secilen
veprimtari .

(20) Adresa

Rruga dhe numri

Qyteti ose fshati

Rrethi

Lloji i veprimtarise se
kryer ne kete adrese,
dhe qarkullimi total
per secilen
veprimtari .

(20) Adresa

Rruga dhe numri

Qyteti ose fshati

Rrethi

Lloji i veprimtarise se
kryer ne kete adrese,
dhe qarkullimi total
per secilen
veprimtari .

Ministria e Financave
Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve

Çdo subjekti i kërkohej të regjistrohet në Degen e Tatimeve dhe të pajiset me Numrin e Identifikimit të Personit të Tatueshëm (NIPT). Kërkesa për regjistrim duhet të bëhet përpara se veprimtaria ekonomike të fillojë. Cilido person që është i detyruar të regjistrohet dhe nuk regjistrohet ka kryer një shkelje dhe për këtë do të paguajë dënimin përkatës.

Plotesimi i formularit

Fusha e parë e formularit është fusha e NIPT-it. Kjo fushë plotësohet nga organet tatimore.

- (1) **Emri tregtar** : jepni emrin e plote. Duhet të jepni emrin e plotë të shoqërisë tregtare siç tregohet në dokumentin e regjistrimit në Gjykatë - ky mund të jetë emri juaj ose i shoqërisë tregtare.
- (2) **Administratori** : jepni emrin e pronarit të shoqërisë. Nëse jeni një person fizik, ky do të jetë emri juaj. Në të kundërt, jepni emrin e ortakut kryesor ose drejtorit, ose emrin e personit të autorizuar për të vepruar në emër të shoqërisë.
- (3) **Adresa e administratorit** : jepni adresën e plote personale të administratorit emri i të cilit është paraqitur më lart.
- (4) **Pronesia** : zgjidhni vetëm njerën nga kutitë për të treguar pozicionin e subjektit tuaj.
- (5) **Forma ligjore** : zgjidhni vetëm njerën nga kutitë për të treguar pozicionin e subjektit tuaj.
- (6) **Adresa kryesore** : jepni adresën në të cilën ushtroni veprimtari ekonomike. Nëse keni më shumë se një vendodhje të veprimtarisë ekonomike duhet të caktoni njerën prej tyre si adresë kryesore. Nëse jeni ambulant, zejtar apo një subjekt që merret me transport, pra pa vend fizik të biznesit, jepni adresën tuaj private. Jepni numrin e telefonit, dhe adresën e postës elektronike nëse keni, në mënyrë që të mund t'ju njoftojmë për ndryshimet e mundshme që mund të ndikojnë mbi ju.
- (7) **Aktiviteti** : kepi pershkrimin me fjale të aktivitetit tuaj ekonomik.
- (8) **Kodi ekonomik** : kjo fushë plotësohet nga zyra e tatimeve mbi bazën e "Nomenklaturës së veprimtarive ekonomike".
- (9) **Data e krijimit** : jepni datën e regjistrimit në Gjykatë.
- (10) **Jam i regjistruar për** : zgjidhni të gjitha kutitë për tatimet që jeni të detyruar të paguani. Në rast se nuk paguani asnjë tatim, por regjistroheni vetëm për të marrë një numër identifikimi zgjidhni kutinë—Vetëm NIPT—. Në rast vështirësi kerkoni ndihmën e inspektorëve të regjistrimit në zyrën e tatimeve. Nëse regjistroheni për taksën vendore për biznesin e vogël duhet të plotësoni shtojcën B të formularit të Kërkesës për Regjistrim.
- (11) **Xhiro parashikuar** : jepni xhiron që parashikoni të realizoni në vitin e parë të aktivitetit tuaj ekonomik.
- (12) **Tatim fitimi parashikuar** : jepni tatim fitimin që parashikoni të realizoni në vitin e parë të aktivitetit tuaj ekonomik. Këto fushë duhet të plotësoni vetëm nëse kerkoni të regjistroheni për tatim fitimi.
- (13) **Kategoria për efekt sigurimesh** : zgjidhni vetëm njerën nga kutitë për të treguar pozicionin e subjektit tuaj.
- (14) **Adresat e tjera** : nëse subjekti juaj operon në më shumë se një adresë, duhet që në këtë tabelë të jepni të dhenat e secilës adrese, me përjashtim të adresës kryesore. Nëse nuk keni vend të mjaftueshëm në formular duhet të plotësoni shtojcën A. Nëse regjistroheni për taksën vendore për biznesin e vogël, duhet të plotësoni shtojcën B për secilën adresë, përfshi dhe adresën kryesore. Për secilën nga adresat ju do të pajiseni me certifikatën e regjistrimit.
- (15) **Shoqëria nga varet** : nëse shoqëria juaj varet nga një shoqëri tjetër, jepni NIPT-in dhe rrethin ku është regjistruar kjo shoqëri.
- (16) **Deklarim** : zgjidhni kutitë përkatëse nëse keni plotësuar shtojcën A dhe/ose shtojcën B të këtij formulari.
- (17) **Nenshkrimi dhe data** : Deklarimi duhet të bëhet nga pronari ose personi i autorizuar të veprimeve në emër të subjektit. Ligji parashikon dënime në rastet e deklaramit të pasakte apo dezinformues.
- (18) **Përjashtime dhe lehtësi tatimore** : kjo fushë plotësohet nga inspektori i tatimeve.
- (19) **Tatime të tjera për të cilat biznesi është përgjegjës** : Kjo fushë plotësohet nga inspektori i tatimeve.
- (20) **Detaje të aktivitetit për çdo adresë** : kjo fushë ndodhet në shtojcën B të formularit dhe plotësohet vetëm nga subjektet që regjistrohen për taksën vendore për biznesin e vogël. Jepni çdo adresë ku zhvillon veprimtari tuaj, përfshi dhe adresën kryesore, dhe për secilën adresë jepni aktivitetin apo aktivitetet ekonomike që zhvillonin në të sipas klasifikimit të mëposhtëm :

- Shites me pakice -Shites me shumicë -Prodhuës -Sherbime -Profesione të lira -Ambulante dhe zejtare dhe qarkullimin për çdo aktivitet.

Në rast se ushtroni veprimtari transporti paraqisni tipin e mjetit sipas tabelës

Transport pasagjerësh

Deri në 5 vende, përfshi shoferin
6 deri 9 vende, përfshi shoferin
10 deri 25 vende, përfshi shoferin
26 deri 42 vende, përfshi shoferin

Transport mallrash

Deri në 2 ton
2.1 deri 5 ton
5.1 deri 10 ton
10.1 deri 16 ton

Transport detar

Transport detar brenda vendit
Transport në liqen brenda vendit
Varka për shetitje

Detyrimet në të ardhmen

Për çdo ndryshim në të dhenat e raportuara në këtë formular duhet të njoftoni degen e tatimeve ku jeni regjistruar, dhe të plotësoni formularin e Ndryshimeve në Regjistrim, që do të gjëni në zyrën e tatimeve. Për çdo ndihmë apo informacion shtesë kontaktoni degen e tatimeve. Personeli ynë do t'ju përgjigjet me kënaqësi pyetjeve apo kërkesave tuaja.

FATURE SHOQERIMI ⁽¹⁾

Numri Serial: 000

Data: ____/____/____

Nr. i Fletë Daljes [2] _____

EMRI I NISESIT: [3] _____

EMRI I PRITESIT: [4] _____

ADRESA : _____

ADRESA : _____

TELEFONI : _____

TELEFONI : _____

NIPT: _____

NIPT: _____

Numri i Çertifikates së NIPT-it _____

Numri i Çertifikatës së NIPT _____

QELLIMI I LEVIZJES SE MALLIT: [5] _____

Levizja e mallit nga: ☐ Magazinë, ☐ Ekspozitë, ☐ Dyqan ☐ Pikë Shitje ☐ Te tjera

Për në : ☐ Magazinë ☐ Ekspozitë ☐ Dyqan ☐ Pikë Shitje ☐ Te tjera

Data e nisjes _____ Ora _____

Transporti me mjetin

☐

E vet

☐

E të treteve [Ploteso ne fund te faqes]

Nr.	PERSHKRIMI I MALLIT	NJESIA	SASIA	VLEFTA

LLOJI I AMBALLAZHIT _____ NR. KOLIVE _____

Kur transporti bëhet me të tretë :

SHOQERIA TRANSPORTUESE :

ADRESA : _____

TELE-

FONI : _____

NIPT: _____

Shenim: 1. Fatura e shoqerimit te mallit duhet te pritet minimumi ne dy kopje me leter vetekopjuese, ku kopjen e pare e mban pritesi i mallit dhe kopja e dyte mbetet tek nisesi i mallit.

2. Shenohet numri i flete daljes se mallit nga njesia nise

3. Ketu shenohet emri i njesise nga niset ngarkesa (psh magazina Nr. 2, Fabrika prodhuese etj)

4. Ketu shenohet emri i njesise i mberitjes se mallit (psh magazina Nr, dyqani nr, ekspozita, etj)

5. Shenoni qellimin e transportit te mallit (psh per shitje me pakice, per shitje me shumice, per ekspozite, per perpunim te metejshem, etj.)